

VALAŠTIANSKY hlasník

ročník X. ● číslo 3 ● jún 2012

Z OBSAHU VYBERÁME:

- Ako separovať
- Svetový deň životného prostredia
- Hôrni chlapci z Valaskej

**Každý krôčik letí,
sú tu predsa deti.
Čakajú na darček, čo k nim letí.
Čakajú ho preto,
lebo majú sviatok veľký,
povedia vám ho všetky telky.**

**Čože sa to vonku deje?
Radosť a smiech v očiach detí,
slniečko sa na ne smeje,
pozdrav deťom vôkol letí.**

foto: Mgr. S. Kaliská

Z ROKOVANÍ OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA VALASKÁ

Poslanci Obecného zastupiteľstva vo Valaskej sa stretli na svojom zasadnutí dňa 18. 04. a 02.05. 2012. Rokovanie Obecného zastupiteľstva dňa 18. 04. 2012 sa konalo v klube dôchodcov na Piesku. Z programu rokovania: určenie overovateľov a zapisovateľa zápisnice, kontrola plnenia uznesení z predchádzajúcich rokovaní obecného zastupiteľstva, prerokovanie správy nezávislého audítora o účtovnej závierke obce Valaská za rok 2011 a schválenie záverečného účtu obce Valaská. Poslanci tiež schválili plat starostovi obce. V bode rôzne prerokovali žiadosť o prenájom verejného priestranstva, podanú Zdenkom Križianom z Brezna, za účelom prevádzky novinového

stánku. S prenájomom plochy verejného priestranstva poslanci nesúhlasili z dôvodu, že na území obce sú prevádzky, ktoré poskytujú služby súvisiace s predajom novin. Odsúhlasili uzavretie zmluvy o podnájme medzi nájomníčkou nebytových priestorov Vierou Balážou, bytom Banská Štiavnica a Petrom Konzom, bytom Hronec, ktorý bude naďalej viesť prevádzku na Školskej ulici. Súhlasili s prenájomom nebytových priestorov na Školskej ulici pre Máriu Andriškovú kvôli prevádzkovaniu obchodu s krmivom pre zvieratá a zriadenie kancelárie na vedenie účtovníctva. Zaoberali sa aj odpredajom bytov, ktoré neboli odkúpené do osobného vlastníctva. Byty vyhlásili za prebytočný majetok obce a schválili ich odpredaj obchodnou verejnou súťažou.

Nasledovala diskusia, v ktorej za združenie EKOLÓG Mgr. Berčík požiadal členov obecného

ho zastupiteľstva o pôžičku od obce za účelom financovania výdavkov pre projekt Efektívnejšia separácia a zber odpadov v obciach - Združenia Ekológ. Členovia obecného zastupiteľstva sa uvedenou žiadosťou zaoberali na zasadnutí OcZ dňa 02. 05. 2012, na ktorom schválili združeniu EKOLÓG poskytnutie návratnej jednorazovej pôžičky vo výške 62 tisíc EUR (návratnosť do konca júna 2012). Na zasadnutí boli prítomní aj zástupcovia bezpečnostných služieb Black Patrol Brezno a CSB Brezno, ktorí informovali o ponuke služieb, ktoré môžu poskytovať obci. Predloženým cenovým ponukám sa obecné zastupiteľstvo bude zaoberať na svojom ďalšom zasadnutí. Po diskusií poslancov a občanov starosta obce obecné zastupiteľstvo ukončil.

Ing. Peter Minárik
prednosta obce

Ľahší život v staršom veku

Rodina je základná bunka spoločnosti, ktorú tvorí aspoň jeden rodič a dieťa. Keď sa človek narodí, prežije etapu života v detstve, mladosti a starobe a nie každému je dané, že dokončí aj tú poslednú etapu svojho života. Ale predsa keď sa dočkáte toho zaslúženého odpočinku, máte sa radowať z vnúčať a užívať si veľa voľného času. Nastane zlom a vy sa ocitnete v chorobe a v zúfalej situácii, že sa nemá kto o Vás postarať. Deti, ktoré ste slušne vychovali, si založili vlastné rodiny a sú na míle vzdialené od svojho rodiska. Nie že by sa nechceli o Vás postarať, ale situácia im to nedovolí a stoja pred dilemou, či opustiť zamestnanie, ktoré je zdrojom financií, alebo sa postarať o svojich rodičov. A preto vo väčšine miest a obcí majú úrady zriadenú opatrovateľskú službu, ktorá našim starým pomôže a vyjde v ústrety. V našej obci máme v terajšej dobe 12 klientov, ktorým sa poskytuje opatrovateľská služba a 9 opatrovateľov, ktorí musia mať opatrovateľský kurz, aby mohli vykonávať túto prácu. Keď už nepostačuje služba, ktorú zabezpečuje obecný úrad v pracovné dni v 8 - hodinovom

čase, je tu možnosť, že si klient podá žiadosť do DSS alebo DD. Ponuka je široká. Teraz je trh presýtený podnikateľmi, ktorí si zriaďujú aj súkromné zariadenia a je len na Vás, ktoré zariadenie si vyberiete. V tých štátnych Vás zariadeniach do poradovníka a musíte čakať alebo si zvolíte to súkromné zariadenie, ktoré nie je až tak cenovo rozdielne a poskytnete sa Vám služba aj v dňoch pracovného voľna, pokoja a vo sviatok. Vaša rodina bude spokojná, pokiaľ je spokojnosť aj na Vašej strane. Stretla som sa už aj s takou situáciou, že dôchodca sám požiadal o zaradenie do DSS alebo DD bez upovedomenia svojich blízkych, pretože nechce byť na obtiaž svojej rodine. Cíti, že v zariadení mu bude určite lepšie a bude mať po boku takú druhú náhradnú rodinu a svojich rovesníkov.

Ešte donedávna to dosť dobre fungovalo, klient si zaplatil za jednu hodinu opatrovateľskej služby 0,50 Eur. Od 01.03.2012 sa zmenil zákon o opatrovateľskej službe. Obecný úrad je povinný prijať VZN, podľa ktorého sa upravujú príspevky za túto poskytovanú službu. Klient

sa bude musieť podieľať s vyššími percentami nákladov. V našej obci sa bude na najbližšom obecnom zastupiteľstve prejednávať táto situácia, aby občan pocítil dopad týchto nákladov miernejšie. Dúfame, že týmto zákonom sa bude zaoberať terajšia vláda a tento zákon v určitej podobe zmení.

Silvia Krupová

PREDSTAVUJEME VÁM POSLANCA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Pavel Sedliak

Poslanec vo štvrtom volebnom okrsku

Narodený: 10.3.1966 v Detve

Stav: ženatý

Deti: 2 dcéry

Zamestnanie: vodič autobusu SAD Zvolen

1. Si poslancom vo štvrtom volebnom okrsku na Piesku a zároveň členom kultúrnej komisie vo Valaskej. Chodíš medzi ľuďmi, počúvaš ich a snažíš sa im pomôcť a vyjsť v ústrety. O čo ťa Piesočania najviac prosia alebo na čo upozorňujú?

V čase, keď som bol oslovený kandidovať za poslanca často som zvažoval, či je vhodné, aby som zastával túto zodpovednú funkciu. Bol som si vedomý, že problémy tunajších ľudí predsa len poznajú lepšie tí, ktorí žijú v našej obci viac rokov ako ja. Do Valaskej som sa prisťahoval za svojou manželkou v roku 1988 a na Piesku bývame od roku 2001. Preto som s potešením prijal skutočnosť, že v komunálnych voľbách 2010 sa poslancom za Piesok stal pán Krnáč. Po odchode pána Krnáča z tejto funkcie som toho roku zložil poslanecký sľub a nastúpil na jeho miesto. Som

veľmi rád, že môžem aj touto cestou vyjadriť svoje poďakovanie pánovi Krnáčovi za jeho prácu, za to, že je vždy ochotný pomáhať mi pri odhalovaní a riešení problémov u nás na Piesku.

Problémov je určite dosť, napr. chýbajúce osvetlenie, ale aj čistota obce a nelegálne skládky. Veď aj priamo pod oknami našej bytovky jednu takú máme. Piesočanov trápi, že pracovníci VPP prevažne pracujú vo Valaskej, hoci aj na Piesku treba pokosiť trávu, pozametať chodníky a pod. V poslednom čase sme ľudí navštevovali ohľadom budovania kanalizácie.

2. Sama som sa presvedčila, že pri kultúrnych podujatiach napr. Vynášanie Moreny, Páračky, Jánske ohne a iné, ste na Piesku ako jedna rodina.

Dovolím si tvrdiť, že ľudia na Piesku žijú pomerne bohatým, kultúrnym a družným životom. Nadvä-

zujú tým na tradície, pretože na Piesku bolo voľakedy skutočne veselo. Môžeme sa pochváliť vynikajúcou prácou členiek výboru MS pod vedením pani Mihálovej. Veď také podujatia, ako sú Vynášanie Moreny, Jánske ohne a mnohé iné, sú vždy plné ľudí, zábavy, radosti zo spoločného stretnutia.

3. Akým aktivitám sa na Piesku venujete a čo vám na to ešte chýba?

Na Piesku máme krásne zákuťie Pod skalou, kde si môžeme zašportovať, ale aj uvariť chutný guláš. No na spoločné stretnutia využívame predovšetkým náš klub dôchodcov. Tu sa odohráva väčšina podujatí, pri ktorých sa rozospievajú hlasy a roztancujú aj boľavé nohy. Súčasťou klubu je kuchynka, poskytujúca možnosti na prípravu občerstvenia a tiež knižnica. Plánujeme zakúpiť stolno-tenisový stôl, aby bol tento priestor využívaný v čo najväčšej miere.

4. Máš blízky vzťah k folklóru, tancoval si v rôznych folklórnych súboroch a venoval si sa aj deťom, ktoré chceli rozvíjať svoj talent. Nerozmýšľal si nad tým, že sa znova vrátiš k deťom a budete nacvičovať programy, ktoré by obohatili kultúrne diaľanie vo Valaskej?

Zúčastňujem sa mnohých kul-

túrnych podujatí v obci a som členom kultúrnej komisie vo Valaskej. Aktivita v oblasti kultúry je pre mňa a moju rodinu prirodzená. Som milovníkom folklóru, čo nie je nič nevídané, keďže som sa narodil a vyrastal pod Poľanou.

Od malička som počúval krásne podpolianske piesne, ale najviac mi učarovali podpolianske tance. Mimochodom, tými som kedysi očaril aj svoju manželku. Ako chlapec som tancoval vo folklórnom súbore v Hriňovej, po príchode do Valaskej som pôsobil v breznianskom vojenskom folklórnom súbore.

V čase, keď naše deti začali chodiť do školy, skrsla mi v hlave myšlienka odovzdať deťom to, čo viem z folklórneho krúžku, z ktorého sa neskôr vyvinul folklórny súbor Valašťan. Rád na toto obdobie spomínam a teší ma, že mnohé deti takýmto spôsobom našli cestu ku folklóru a pokračovali v tanci naďalej v iných folklórnych súboroch.

5. Čomu sa venuješ vo voľnom čase?

V súčasnosti pracujem vo folklórnej skupine Čierťaž v Nemeckej a rád sa zúčastňujem rôznych folklórnych podujatí. Vo voľnom čase obľubujem jazdu na motorke, ale aj na bicykli alebo sa venujem práci v záhradke.

D. Králiková

AKO SEPAROVAŤ ...

Iste si každý z Vás všimol, že pribudli kontajnery, ktoré sú farebné a označené názvom podľa druhu komodity, ktoré treba do nich ukladať. Kontajnery na separovaný odpad sú umiestnené na vybraných stanovištiach tak, aby občania mali možnosť ukladať vyseparované zložky komunálneho odpadu čo najbližšie od svojich bytových jednotiek. Riešenie umiestnenia kontajnerov nie je ešte definitívne, keďže je potrebné v praxi odstrániť nedostatky a tiež vykonať nutné zmeny stanovišť.

Po odstránení nedostatkov budú vykonané terénne úpravy a plochy pod kontajnermi budú stavebne spevnené. Predpokladaný termín terénnych a stavebných prác je jún až september 2012.

Ktoré komodity môžete ukladať do jednotlivých kontajnerov ?

- kontajner žltej farby s nápisom Plasty – obaly z plastov všetkých druhov a farieb - Pet fľaše, všetky ostatné plasty ako i viacvrstvové obaly tzv. tetrapacky – obaly z mlieka, mliečnych výrobkov, džúsov

- kontajner modrej farby s nápisom Papier - noviny a časopisy, letáky, papierové kartóny, ktoré v prípade potreby je nutné poskladať

- kontajner zelenej farby s nápisom Sklo - obaly zo skla – fľaše číre aj farebné, sklenené poháre a zlomkové sklo, ktoré sa dá vsunúť do otvorov

V prípade, že občanom vznikne objemný odpad z uvedených komodít, ako napríklad veľké kartóny, objemné plasty a veľké tabule skla vrátane okien, tieto môžete priniesť na zberový dvor, avšak len v dňoch na to určených a v čase pracovnej doby, t.j. v uto-

rok a štvrtok od 7,00 – 15,00 hod.

Vyprázdňovanie kontajnerov sa bude vykonávať 1x týždenne podľa potreby.

Dôrazne všetkých upozorňujeme, že v prípade zistenia ukladania objemného alebo stavebného odpadu v iné dni, najmä a v dňoch pracovného pokoja – v sobotu a nedeľu, budú nasledovať finančné pokuty.

ČO S JUTOVÝMI VRECAMI, DO KTORÝCH SME UKLADALI SEPAROVANÝ ODPAD DOTERAZ?

Môžete separovať aj do jutových vriec a to komodity, ktoré nie je možné uložiť do troch uvedených kontajnerov, t.j. kovové odpady – obaly z kovov z piva a iných nápojov a konzerv a tiež textil. Tiež môžu separovať v jutových vreciach všetky uvedené komodity občania bývajúci v rodinných domoch, ako aj v bytovkách a to do konca roku 2012. Odvoz vriec so separovaným odpadom sa bude vykonávať 1x za 2 týždne

vždy vo štvrtok.

Občania, ktorým vznikne väčšie množstvo stavebného odpadu pri vykonávaní opráv a rekonštrukcií svojich bytov a ich súčastí, môžu požiadať obecny úrad o pristavenie veľkokapacitného kontajnera alebo nákladného vozidla na jeho odvoz, za čo si zaplatia.

Naša obec separuje už od roku 2003. Za tých 10 rokov sa väčšina občanov naučila ako separovať a tým šetriť najmä životné prostredie, finančné prostriedky a najmä zneškodnenie odpadu skládkovaním, za čo im ďakujeme. Žiadame i tých málo občanov, ktorí tak doteraz nerobili, aby sa pripojili k väčšine. Upozorňujeme tých, ktorí budú ignorovať snahu našich občanov, že budeme nútení ich potrestať, a to zverejnením ich mien na informačných tabuliach, v krajných prípadoch i finančnými sankciami.

E. Dobriková, M. Turňa, referenti OcÚ

Zberné miesta separovaného odpadu

Zaslúžilý člen Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenska **PAVEL ZELENČÍK**

Narodil sa 16.mája 1952 vo Valaskej .Tu začal navštevovať Základnú deväťročnú školu, ktorú ukončil v roku 1966. Po ukončení ZDŠ nastúpil na Odborné učilište Železiarne Podbrezová, kde sa začal učiť za prevádzkového elektrikára. Po ukončení Odborného učilišťa v roku 1969 začal pracovať ako prevádzkový elektrikár v Železiarňach Podbrezová, kde pracoval do roku 1989.V tomto roku bol zvolený za starostu obce Valaská. Po ukončení volebného obdobia nastúpil do Kovo- náku. Po ukončení činnosti Kovo- náku pracoval v Špecializovanej škole Valaská ako pracovník technického úseku. V súčasnej dobe pracuje ako technický pracovník vo Velvete Mýto pod Ďumbierom. Do Zväzu dobrovoľnej požiarnej ochrany vo Valaskej vstúpil 1970.Bol zaradený do prvého zásohového družstva. V roku 1974 bol zvolený za člena výboru DHZ Valaská a zároveň veliteľa Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej. Túto funkciu vykonával nepretržite do roku 1989, kedy bol zvolený za starostu obce Va-

laská. Od roku 1976 bol členom pléna a členom výcvikového štábu OV ZPO v Banskej Bystrici. V roku 1997 pri vzniku, okresu Brezno, bol zvolený za člena predsedníctva OV DPO a podpredsedu OV DPO Brezno - okresného veliteľa, túto funkciu vykonáva nepretržite do dnešného dňa. Pri vykonávaní funkcií nezabudol ani na odborný rast, v roku 1980 absolvoval odborný kurz pre veliteľov obecných požiarnych zborov DPO v Odbornej škole Martin, ktorý úspešne ukončil. V roku 1981 absolvoval kurz, okrskových veliteľov DPO, ktorý tiež ukončil s výborným prospechom. V roku 1986 začal navštevovať Dvojročnú Odbornú školu ZPO v Martine, ktorú v roku 1988 s výborným prospechom ukončil. Je držiteľom odznaku odbornosti - Vzorný hasič I. stupňa. Je držiteľom odznaku Rozhodca DPO SR. Ako rozhodca sa pravidelne zúčastňoval okresných a kraj-

ských súťaží hasičských družstiev DHZ, ako i majstrovstiev Dobrovoľných hasičských zborov Slovenskej republiky. Za svoju dlhoročnú obeť a úspešnú činnosť v Dobrovoľnej požiarnej ochrane bol ocenený medailou Za príkladnú prácu, dvakrát medailou Za zásluhy, medailou Za mimoriadne zásluhy, medailou Za Vernosť 40 rokov, medailou Miloslava Schmidta za zásluhy o výcvik. Dosiahol hodnotu vrchného inšpektora, čo je ekvivalent vojenskej hodnosti - generál. Dňa 17.5.2012 prevzal z rúk prezidenta Dobrovoľnej požiarnej ochrany Phdr. Ladislava Péteho najvyššie vyznamenanie dobrovoľnej požiarnej ochrany Zaslúžilý člen DPO SR a zároveň bol zapísaný do knihy cti. Zároveň sa pán Pavel Zelenčík dňa 16.5.2012 dožil životného jubilea 60. rokov. K tomuto sviatku mu prajeme hodne zdravia a pohody, aby ešte dlhé roky mohol odovzdávať skúsenosti z oblasti hasičstva svojim nástupcom. Ako vidno, Dobrovoľná požiarňa ochrana za celoživotnú prácu pre DPO SR, pána Pavla Zelenčíka náležite ocenila. Ale čo obec? Napriek tomu, že by svoj byt mohol vytapetovať čestnými uznaniami z celého Slovenska, nenájdete tam ani jedno od obce, pre ktorú hlavne robil hasičskú prácu a nemalou mierou prispel na to, že Dobrovoľný obecný hasičský zbor vo Valaskej patrí medzi najlepšie zbory na Slovensku.

text a foto: Peter Turňa

ských súťaží hasičských družstiev DHZ, ako i majstrovstiev Dobrovoľných hasičských zborov Slovenskej republiky. Za svoju dlhoročnú obeť a úspešnú činnosť v Dobrovoľnej požiarnej ochrane bol ocenený medailou Za príkladnú prácu, dvakrát medailou Za zásluhy, medailou Za mimoriadne zásluhy, medailou Za Vernosť 40 rokov, medailou Miloslava Schmidta za zásluhy o výcvik. Dosiahol hodnotu vrchného inšpektora, čo je ekvivalent

Sv. Florián **patrón hasičov**

4.mája na sviatok sv. Floriána - patróna hasičov - sme si aj my pripomenuli tento deň návštevou dobrovoľných hasičov vo Valaskej. Veľmi sme sa tešili, že uvidíme priestory, kde majú svoje autá, náradie, oblečenie potrebné pri záchrane ľudí pred ohňom. Predviedli nám techniku, zodpovedali na naše zvedavé otázky, ukázali nám hasenie požiaru, striekanie vody z hadíc, ale aj hasenie priamo z auta. V požiarnej zbrojnici sme videli všetko, čo hasiči potrebujú na zásah. Zaujímavá bola aj sieň tradícií, kde sme si prehládli skvosty z histórie, vzácné zástavy, dokumenty a fotografie. Zaujímavé bolo aj rozprávanie pána Turňa, ktorý nám všetko dopodrobna vysvetlil a pridal aj žartovné príbehy zo života hasičov. Ďakujeme všetkým, ktorí sa nám venovali.

Želáme Vám veľa zdravia a čo najmenej požiarov.
Mgr. M. Lámerová, OUI Valaská

NÁZORY, POSTREHY, OHLASY...

Aj také veci sa stávajú...

V sobotu 26.5.2012, tak ako každý deň, v podvečer som sa vybrala so sestrou a malými psíkmi na prechádzku. Pod dolnou školou sme zažili riadny šok. Vyrútil sa na nás veľký biely pes. Nevieť presnú rasu, ale je to bojový, útočný pes. Nemal náhubok ani nebol pripútaný na vodítku. Mladý pán so slečnou, ktorí tam boli s týmto psom, vôbec nereagovali na to, že sa na nás rúti ich pes. Sestra psíka chytila do náručia a ja som sa snažila zamedziť prístup k môjmu psíkovi. Začala som na nich kričať, aby si psa chytili. Medzitým pes zvalil moju sestru na zem. Až vtedy si psa chytili, ale ho nepripúťali. Keď som povedala, že zavolám políciu, slečna mi posmešne odpovedala, že len nech zavolám. Teraz už viem prečo. Majiteľom útočného psa je policajt pán M. Gilden. Dokedy sa budeme báť vyjsť von? Veď keby bolo bývalo s nami nejaké dieťa, neviem ako by to bolo dopadlo.

Janka Slezáková

V znamení sv. Floriána

Tak ako každý rok sa v mesiaci máji konajú oslavy sviatku sv. Floriána, patróna hasičov. V tomto roku Valaštiansky Dobrovoľný hasičský zbor začal ich 2.mája, kedy náš člen a funkcionár p. Peter Turňa prevzal z rúk prezidenta Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky p. PhDr. Ladislava Péteho jedno z najvyšších a najprestížnejších vyznamenaní, Rád sv. Floriána. Toto ocenenie mu bolo udelené na základe ukončenia jeho činnosti vo vrcholných orgánoch Dobrovoľnej požiarnej ochrany Československej federatívnej republiky a Slovenskej republiky. Uvedené vyznamenanie bolo p. Turňovi udelené ako prejav vďaky a úcty za jeho práce v týchto orgánoch DPO. V najvyšších orgánoch Zväzu požiarnej ochrany a Dobrovoľnej požiarnej ochrany pracoval nepretržite 30 rokov. Zastával nasledovné funkcie : predseda Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej 31 - rokov ,po vytvorení okresu Brezno, v ktorom mal nemalý

podiel a stal sa prvým predsedom Okresného výboru Brezno, okrem toho bol členom najvyššieho orgánu Zväzu požiarnej ochrany ČSRF a to člen predsedníctva ZPO ČSRF až do rozpadu Československej federatívnej republiky. Po rozpade ČSRF pracoval ako člen komisie pre delenie federálneho majetku Zväzu požiarnej ochrany. Ďalšie roky pracoval ako člen Snemu Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky, tiež pracoval ako člen prezídia Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky dve funkčné obdobia, tj. 10 rokov. Tiež vykonával funkciu viceprezidenta Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky. Svoje pôsobenie v Dobrovoľnej požiarnej ochrane ukončil ako riaditeľ okresného výboru DPO a člen republikového výcvikového štábu. Patrí medzi popredné osobnosti Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky a medzi uznávaných odborníkov na dobrovoľnú a regionálnu požiarňu ochranu v rámci Slovenska.

Ďalšou akciou usporiadanou pri príležitosti sv. Floriána bol deň tvorených dverí Hasičskej zbrojnice. Pri tejto akcii sa deti našich škôl oboznámili s technikou a výstrojou Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej. Výklad o technike a celej organizácii previedli p. Pavel Benedek, predseda Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej strojník, p. Ľubomír Blažek, p. Peter Turňa a ďalší členovia Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej. Na nahliadnutie bola aj časť zbierky modelov hasičských striekačiek p. Turňa. Túto akciu nenarušilo ani upršané počasie koncom prehliadky. Ďalšou akciou bolo spoločné posedenie členov Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej pri príležitosti sv. Floriána v oddychovej zóne za Hostincom Pod Úbočou. Pri tejto akcii sa podával aj hasičský guláš, ktorý tradične varil p. Vladko Molčan a ako obvykle bol vynikajúci. Mišo Kučera, ako vždy pri hasičských podujatiach, zaistil ovčí syr a dobrej žinčice. Naše hasičky - Vierka Zelenčíková a Alenka Hučková - napiekli vynikajúce múčniky a doniesli ich na toto posedenie a ponúkali všetkým členov. V rámci tejto akcie boli aj gratulácie jubilantom - hasičom, p. Pavel Zelenčík oslávil 60 rokov, p. Peter Turňa 61 rokov, obidvaja v máji a behom roku p. Voj-

foto: D. Mesárošová

tech Balog 64 rokov. Predseda Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej p. Pavel Benedek i ostatní členovia výboru DHZ odovzdali jubilantom srdečné gratulácie a vecné dary. Akcia mala veľmi dobrú atmosféru. Na jej organizovanie sa podieľali hasiči, ale aj sponzori - ako Noro Kučera a ďalší, ktorým patrí naše poďakovanie, ako aj všetkým členom hasičského zboru, ktorí sa podieľali na príprave tejto akcie. Jubilantom prajeme hodne zdravia a sily, aby boli aj naďalej nápomocní pri činnosti Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej. 20. 5. 2012 sa uskutočnila pohárová súťaž Memoriál Júliusa Pavloviča v Hronci, ktorú organizoval Dobrovoľný hasičský zbor Hronec v spolupráci so stranou Smer - SD. Keďže Dobrovoľný hasičský zbor Hronec a Dobrovoľný hasičský zbor Valaská majú veľmi dobré susedské vzťahy a patria do rovnakého okresu, aj osoba Zaslúžilého člena DPO p. Júliusa Pavloviča nám bola veľmi blízka, zúčastnili sme sa tohoto podujatia, ako prejav úcty tomuto funkcionárovi. Tu nám však šťastie neprialo a skončili sme na poslednom 7.mieste, keď súťaž a pohár vyhrali Dobrovoľní hasiči z Čierneho Balogu - Medvedova. Na tejto akcii sa zúčastnila aj rodina p. Pavloviča a starostovia obcí Hronec p. Nemky Bohuš, starosta obce Valaská Ing. Uhrin Juraj a starosta obce Osrbli p. Peter Siman. Aj tak akcia splnila svoj cieľ, pretože nám ukázala nedostatky, ktoré musíme do previerky pripravenosti hasičských zborov okresu Brezno odstrániť, aby sme ich úspešne splnili tak, ako každý rok doteraz. 26.5.2012 sa konala jarňá súťaž okresu Brezno,

hry - Plameň mladých hasičov. Už sme si zvykli, že pokiaľ sa naše družstvo mladých hasičov súťaže zúčastnilo, skoro vždy nám urobilo radosť dobrým výsledkom. Nebolo tomu inak ani tento rok, keď naši mladí hasiči získali pohár riaditeľa okresného výboru za najlepší požiarňu útok, ktorý predviedli naši hasiči za 31 s. V štafete a štafete CTIF obsadili pekné piate miesto. Dobrovoľný hasičský zbor, ako vidno, sa stará aj o svojich nástupcov. V mesiaci máji okrem osláv mal, žiaľ, aj tvrdú hasičskú prácu, keď náš zbor zasahoval na likvidácii požiaru z 24. do 25.

mája 2012 v Hronci v Svätom Jáne, kde horela chata p. Matoviča, inak chata ROH- bývalého MZ Hronec. Likvidácie požiaru sa zúčastnila jednotka okresného riaditeľstva Hasičského a Záchraného Zboru Brezno, náš Dobrovoľný hasičský zbor s osádkami dvoch zásahových vozidiel, Dobrovoľný hasičský zbor Hronec a Dobrovoľný hasičský zbor Osrbli. Likvidácia požiaru trvala od večera 22. hod. do rána 7. hod. a následné likvidačné práce trvali do obeda piatka 25.5.2012. Ako vidno dobrovoľní hasiči nielen vo Valaskej, ale aj vo všetkých obciach na Slovensku vytvárajú kultúrno - spoločenský kolorit týchto obcí ale hlavne chránia životy a majetok spoluobčanov a to dobrovoľne a teda aj zadarmo. Nech teda sv. Florián drží nad týmito ochotnými a obetavými mladými ľuďmi, ktorí pre záchranu svojich spoluobčanov a ich majetku dávajú v šancu to najdrahšie, svoj život, lebo nikto nevie, či napriek dobrému výcviku, sa zo zásahu vráti. Nakoľko oheň je živý, ktorý sa len tak ľahko nevzdáva.

Dobrovoľný hasičský zbor

Deň matiek a jeho história

Medzi najznámejšie a najobľúbenejšie medzinárodné sviatky patrí Deň matiek. V ňom sa odzrkadľuje jedinečnosť a nenahraditeľnosť matky. I keď tento sviatok u nás dlhú históriu nemá, každý z nás by si mal nájsť chvíľku, aby si na tú svoju matku spomenul. Deti v škôlkach a školách tvoria darčeky pre svoje mamičky, chystajú o matkách básničky a pesničky. A my dospelí by sme mohli svoje mamy potešiť aspoň kvetom a teplým slovíčkom „ďakujem“, tak ako sa spieva v jednej pesničke: „Ďakujem ti, mama, za nežnosť a za lásku, ktorú si mi dala, vďaka aj za život môj.“

Na ženu ako daryňu života mysleli ešte v antike. V 16. storočí v Anglicku sa hovorilo ako dňu Materská nedeľa alebo Nedeľa matiek. V USA prvá navrhla Deň matiek v roku 1872 Júlia Ward Howeová

a venovala tento deň mieru. Na sklonku 19. storočia sa Anna Jarvisová z Philadelphie, matka 11 detí, začala angažovať za práva matiek. Keď zomrela, pokračovala v jej začatom úsilí jej dcéra, ktorá požiadala pastora metodistickej cirkvi v meste Grafton v Západnej Virgínii, aby vykonal zvláštnu bohoslužbu na počesť pani Jarvisovej a všetkých matiek sveta.

Američania sa ozdobovali kvetom – bielym ten, kto už matku nemal a červeným tí ostatní. Hoci väčšina sveta oslavuje Deň matiek druhú májovú nedeľu, niektoré krajiny žiaľ neoslavujú. V decembri oslavujú Deň matiek v Španielsku a Portugalsku, v Argentíne v septembri a Škóti oslavujú v marci. Vo Fínsku majú zakázaný akýkoľvek predaj, čo s tým súvisí. Tradícia Dňa matiek na Slovensku bola obnovená po roku 1989, keď sa začal sláviť každoročne, v druhú májovú nedeľu v roku.

Gabika Janáková

„Matka je niekto, kto môže zaujať miesto kohokoľvek iného. Jej miesto však nemôže zaujať nikto“.

Deň matiek patrí všetkým mamičkám, mamičkám, mamulienkam, pretože pre každého človeka je jeho matka najdôležitejším človekom na svete.

Deň matiek sa oslavuje v druhej májovej nedeľu, tento rok to bolo 13. mája. Každý mohol vzdať úctu svojej mame rôznym spôsobom, napríklad kvetom, darčekom, návštevou, či spomienkou. My v našej materskej škole sme sa na Deň matiek zodpovedne pripravovali už niekoľko dní. Vypevovali sme pesničky, recitovali

básničky, navrhovali sme scénky a tance, vyzdobovali sme triedy a zhotovovali darčeky. Keď prišiel ten veľký deň, všetky deti boli pripravené ukázať svojej mamičke ako veľmi ju ľúbia. Každá trieda uvila kyticu z tancov, básní, piesní a scénok a darovali túto pomyselnú kyticu svojim mamičkám. Nakoniec odovzdali svojim mamičkám vlastnoručne zhotovené darčeky. Všetky mamičky boli dojaté, a kde - tu sa objavila aj slzička, ale bola to slza šťastia. Prajeme všetkým mamám, aby ich deti robili stále šťastnými, a ak už budú pre svoje deti plakať, nech sú to vždy len slzy šťastia.

text a foto: Stanislava Kaliská

Deň Matiek v materskej škole

Čičiček, čičiček..., Kvietky pre mamičku, Tri prasiatka, Červená čiapočka a mnoho iných scéniek, básniček a pesniček znelo z malých 3-4 ročných detských ústičiek vo štvrtok 17.5. 2012 popoludní v Materskej škole vo Valaskej, ktoré pre mamičky spolu s deťmi pripravili pani učiteľky.

Veľká vďaka a obdiv parí Vám pani učiteľka Alenka a Ľubka za to, čo dokázate s týmito malými človečikmi. Bolo to veľmi milé a plné emócií. Ja ako aj všetky mamičky a staré mamy Vám ďakujeme za Vašu trpezlivosť a lásku s akou pristupujete k našim malým ratolestiam.

K.S.

NAJKRAJŠÍ DAR

Dňa 17. mája sme sa my mamičky najmenších škôlkarov stretli pri príležitosti Dňa matiek v priestoroch škôlky. Tu nám naše ratolesti predviedli krásny program plný básničiek a pesničiek. Nesmierne nás tým potešili. V mene našich detičiek a nás rodičov vyslovujeme úprimné ĎAKUJEME p. učiteľke Alenke a Ľubke. Robíte skvelú prácu. Prajeme Vám veľa úspechov a mnoho výborných nápadov.

text a foto: A. Sepešiová

foto: Mgr. I. Babčanová

Deň matiek v DSS – Tereza v Hronci

Mama, ďakujem ti, že som. Ďakujem ti, že poznám hodnotu domova, ktorý je pre mňa pokojným ostrovom v rozbúrenom mori. Vraciam sa k tebe v dobrej chvíli, aby som sa s tebou podelila o šťastie. Ale vraciam sa k tebe aj v ťažkých chvíľach, veď ku komu inému ísť? Vždy si mala liek na moje болиetky. Privinula si ma, keď bolo ťažko, poľáskala, poradila, pomohla. A pomáhaš stále. Dala si môjmu svetu veľa. Rozum si obohatila citmi, múdrosť srdcom. Za to všetko ti ďakujem, mama. Takto sa prihovorili v Deň matiek dievčatá z OUI – Valaská.

Ľubica Balogová, vychovávateľka

Deň otcov

Tato

Ten náš tato najlepší je,
môžu nám ho závidieť.

Život vždy s ním zábavný je,
rozveseliť hneď nás vie.

Dnes mu chceme za to
veľkú vďaku vyjadriť.

Že je taký dobrý tato,
netromfne ho veru nik!

Otec je dôležitý!

Nie sú to len mamičky, ktoré majú „svoj“ sviatok, ale aj oteckovia slávia Deň otcov, a to tretiu júnovú nedeľu, tento rok to pripadá na 17.6.2012. Pripomíname si dôležitosť otca v rodine a pri výchove detí.

Zásľuhu na vzniku tohto sviatku má Američanka Sonora Louise Smart Dodd. Jej matka zomrela pri pôrode šiesteho dieťaťa, a tak všetko ostalo na otcovi Williama Smarta, ktorý sa príkladne staral o všetky svoje deti. Sonora bola najstaršia z detí, obdivovala svojho otca za obetavosť a lásku, vnímala ho ako hrdinu. Sonora si veľmi vážila svojho otca, a tak v jej mysli sa zrodila myšlienka na oslavu Dňa otcov v roku 1909. Trvalo dlhý čas, kým sa tento sviatok dostal do povedomia, až v roku 1972 prezident Nixon ustanovil Deň otcov za národný sviatok.

Bez otca rodina skutočne stráca významný „prvok“ a nie je úplná. Otec dáva deťom odlišný pohľad na svet ako matka. Je schopný naučiť ich kopec vecí, obohatiť detský svet o množstvo zážitkov, pomôcť s rôznymi problémami. Otec je v skutku hlava rodiny a mal by mať svoj rešpekt. Deti, ktoré majú matku aj otca, získavajú správny obraz o rodine. A otec je tiež akýmsi ochrancom celej rodiny, stará sa o jej živobytie a zabezpečuje kopec iných vecí.

A je to tiež čas spomenúť si aj na našich vlastných otcov. Aj keď už máme vlastné rodiny a nežijeme možno pod jednou strechou, môžeme otcovi v tento deň aspoň milým gestom vyjadriť svoju vďačnosť a úctu.

Gabika Janáková

foto: Ľ. Balogová

Mám ja mamu, mamičku,
doma varí kávičku.
Perie šaty, mám ja mamu,
poklad zlatý.

Ako každý rok, tak aj teraz sme boli na návšteve pri tetách v Špecializovanom zariadení Tereza v Hronci. Potešili sme ich pesničkami, básničkami a drobnými darčekmi.

Tešíme sa na ďalšie stretnutia s nimi.

Vika Horvátová

PREDNES POÉZIE V MŠ

Ako sa už stalo tradíciou v našej MŠ v marci - mesiaci kníh, venovali sme väčšiu pozornosť knihám, poézii i próze, budovali a rozvíjali vzťah detí k nim, deti si tiež mohli priniesť do MŠ svoju obľúbenú knihu, celý mesiac sa usilovne čítalo, deti sa učili básničky. Aj tento rok sme z každej z našich 6 tried vybrali najlepších recitátorov, aby predniesli pekné básne v celoškolskom kole v prednese poézie, ktoré sa tento rok uskutočnilo síce až 18.4., ale nieslo sa tiež v duchu Dňa Zeme, ktorý má v apríli svoje miesto.

Deti najskôr prekvapila svojím

príletom na lietajúcom tanieri mimozemšťanka Marska, ktorá omylom pristála na Zemi a chcela, aby jej deti o nej porozprávali, čo všetko sa na nej nachádza. Na interaktívnej tabuli sledovali slnečnú sústavu a našu Zem i Mars. Deti jej porozprávali, čo všetko v materskej škole robia a predviedli sa jej aj naši recitátori s básňami. Marske sa básničky páčili a pred odletom domov, na Mars, slúbila deťom, že sa ešte raz určite na ne do materskej školy prileťi pozrieť.

Mgr. Ľubica Pruknerová

foto: Mgr. I. Babčanová

Deti rozveselilo divadielko

V stredu 16.5. našu materskú školu navštívili herci z ochotníckeho divadla Portál z Prešova.

Deťom zahrali divadielko o namyslenej princeznej, ktorá si nevedela vybrať ženicha, a tak ju musel princ zo susedného kráľovstva prekabátiť, aby si vybrala práve jeho.

Divadielko deti veľmi zaujalo a rozveselilo vtipným stvárnením účinkujúcich postáv. Počas predstavenia sa deti do divadielka interaktívne zapájali a hercov za ich výkon odmenili veľkým potleskom.

text a foto: Ivana Oravcová

DEŇ MLIEKA

Medzinárodný deň mlieka sa pod záštitou Medzinárodnej mliekarskej federácie oslavuje už od roku 1957. Mlieko a mliečne výrobky predstavujú jednu z najdôležitejších a nenahraditeľných zložiek plnohodnotnej ľudskej výživy. Cieľom tohto dňa je poukázať a vyzdvihnúť ich biologicky významný obsah, mimoriadne nutričné vlastnosti a inšpirovať ľudí k tomu, aby mlieko zaradili do každodennej súčasti života.

Nám v materskej škole sa to aspoň v tento deň podarilo. 15. mája prišli najstaršie deti našej materskej školy spolu s pani učiteľkami oblečené celé v bielom, kreslili, rozprávali sa a pozerali rozprávku o tom, ako sa mlieko dostane z farmy na náš stôl. Vyvrcholením bola príprava a následná konzumácia mliečno – ovocných koktailov. Deň mlieka splnil svoju úlohu a nám ostáva len veriť, že ho deti budú piť častejšie a nielen v deň, ktorý mu je pridelený v kalendári.

Stanislava Kaliská

NAŠE ÚSPECHY

Naše deti sa zúčastnili XIII. ročníka výtvarnej súťaže pod názvom: Žitnoostrovske pastelky 2012, ktorej myšlienkou je podporovať a ďalej rozvíjať tvorivosť našich najmenších. Tento rok sa do súťaže prihlásilo 2816 účastníkov z 15 krajín, ako napríklad Bangladéš, Čína, Hongkong, Ukrajina, Litva, Rusko, Srbsko a mnoho iných a zaslali celkom 3169 detských prác. Z tohto veľkého množstva zúčastnených boli ocenené práce dvoch našich detí, a to Lucky Troligovej a Sebastiána Jána Vilhana, ktorí kres-

lili pod dohľadom pani učiteľky Blanky Kyselovej.

Sme právom hrdí na úspechy našich malých výtvarníkov, ktorí si osobne boli prevziať svoje ocenenia v Dunajskej Stredě spolu so svojimi rodičmi dňa 18.05.2012. Rodičia a deti prežívali okamihy šťastia a hrdosti, pretože uspeli v medzinárodnej súťaži.

Želáme si, aby takýchto úspešných detí bolo v našej materskej škole čo najviac a prajeme si, aby sa talent našich detí rozvíjal aj naďalej.

text a foto: Babčanová Iveta

V dňoch 23. 4. – 27. 4. 2012 sa 10 žiakov našej Základnej školy vo Valaskej zúčastnilo školy v prírode v Českej republike. Všetko sa to začalo pred niekoľkými rokmi, keď naša škola nadviazala družbu s českou základnou školou v Karvinej. Naša družobná škola má názov Slovenská základná škola, lebo sídli na ulici Slovenská v Karvinej. Pred niekoľkými rokmi sme sa zúčastnili návštevy tejto školy, ale teraz nás pozvali na spoločný pobyt v škole v prírode. Pozvanie sme prijali, vybavili sme si pasy, poistenie a mohli sme cestovať.

ŠKOLA V PRÍRODE

českými kamarátmi. Cieľ cesty bol dedina Morávka, ktorá sa nachádza v blízkosti hraníc. Konkrétne sme išli do Penziónu

dili na túry po okolí. Večer sme hrávali vonku loptové hry aj do 21:30 h. Najväčšej obľube sa tešili rôzne veselé slovné hry pred večierkou, tá bola o 21:30 h. a museli sme ju naozaj dodržať, potom už len rozhovory na izbách.

Určite najväčší zážitok bola jazda na bričke = to je dvojzáp-rah koní, ktoré ťahali voz s cestujúcimi. Ani si neviete predstaviť aké to bolo, keď sa kone pustili s nami do cvalu. V posledný deň sme mali výborné počasie, tak sme to využili a kúpali sme sa vo vírivke. Do konca pobytu sme sa spoznali a skamarátili tak, že sa nám ani nechcelo odísť a lúčiť sa. Všetci dúfame, že takýto pobyt sa v budúcnosti

Záujem o účasť na tomto pobyte bol zo strany žiakov veľký, ale mohlo ísť len 10 žiakov. Z českej družobnej školy sa pobytu zúčastnilo 12 žiakov a ich pani učiteľka Andrea Carbolová. Z našej základnej školy nás mala na starosti pani učiteľka Slezáková. Cesta ubiehala rýchlo a o 11:00 h. v pondelok 23. 4. 2012 sme sa už videli s našimi

Jízdarna v dedine Morávka. Správne tušíte, chovajú tu kone. Hneď vedľa ubytovne sú stajne, lúky s pasienkami pre koníky a jazdecká dráha. Celé dni sme cho-

znovu zopakuje a priateľstvá sa budú ďalej utužovať a rozvíjať. Záver pobytu sme zakončili návštevou Mac Donalda vo Frídku-Místku, kde sme minuli všetky zvyšné české koruny. Zmrzlinu majú fakt dobrú... Oplatilo by sa ešte prísť!

text a foto: Ing. Zuzana Slezáková

Niečo sa končí a niečo začína

O chvíľu sa končí posledný školský rok deviatakom v Základnej škole vo Valaskej. Zároveň zaznie posledné zvonenie, ktoré ich sprevádzalo od prvého ročníka až podnes.

Touto cestou sa chcem veľmi pekne poďakovať všetkým učiteľom a triednym učiteľkám za každý deň, počas ktorého vzdelávali a vychovávali mojich synov.

Veľká vďaka patrí aj pani riaditeľke. Keď v Brezne otvorili hokejové triedy, nevedela som, či svojich synov dať do Brezna, či ich nechať vo Valaskej. Som rada, že som sa rozhodla pre Vašu školu, kde im bolo poskytnuté vynikajúce vzdelanie vďaka vysokej profesionalite všetkých pedagogických zamestnancov. Vždy ochotne a bez problémov boli obidvaja uvoľnení zo školy na hokejové tréningy, zápasy a turnaje.

Moja vďaka patrí aj upratovačkám, školníkov, kuchárkam a vedúcej školskej jedálne, kde si deti pochutnávali na ich dobrotách.

Ťažko sa mi hľadajú slová, ktorými by som opísala vďaku a úctu. Prajem Vám do budúcich rokov veľa pozorných žiakov, dobrú spoluprácu s rodičmi, veľa osobných a pracovných úspechov.

Ď A K U J E M.

Judita Miklošová

POĎAKOVANIE

V areáli Kultúrneho domu vo Valaskej bolo 30. marca počut hudbu, spev či hovorené slovo. K tomu tanec a potlesk za potleskom... „Na svedomí“ to mala oslava 25. výročia založenia Odborného učilišťa internátneho vo Valaskej. Do jej príprav sa zapojili všetci zamestnanci a spokojnosť návštevníkov bola dôkazom toho, že všetko dopadlo na výbornú.

Za to patrí naše veľké poďakovanie nielen všetkým pracovníkom zariadenia, ale aj týmto účinkujúcim: MŠ Valaská, ZŠ Valaská, ZUŠ Valaská, Tanečno-športovému klubu Ajka z Brezna a tiež školskej kapele.

Zamestnanci OUI Valaská

DEŇ ZEME V OUI VALASKÁ

V dnešnej dobe, keď je životné prostredie veľmi znečistené a príroda volá na poplach, si všetci uvedomujeme dôležitosť - už od útleho veku prebúdať v deťoch environmentálne cítenie. Učiť ich spoznávať krásy prírody a potrebu chrániť ju. Je nádherné žiť v krásnom prostredí, počúvať vtáčí spev pod korunami stromov, dýchať svieži vzduch. Určite každý z nás by chcel mať takéto životné prostredie vo svojom okolí. Skutočnosť je však často celkom iná!

Dňa 20. apríla 2012 sa uskutočnil na našej škole už tradičný Deň Zeme, zameraný na ochranu našej prírody, okolia a vlastne celej planéty. Súťažné dopoludnie začalo sériou výchovných,

a triedení odpadkov, riešili krížovky, navrhovali ako separovať odpad v našej škole. Po zábavných disciplínach sa žiaci presunuli na lúku pod školou, kde ich už čakali členovia Dobrovoľného

hasičského zboru Valaská. Všetky pohľady sa upierali na nové hasičské auto či na výstroj, ktorá je potrebná pri hasení požiaru. Niektorí žiaci si mohli vyskúšať aj hasenie či hasičskú prilbu.

zábavných a poznávacích aktivít. Stanovište „odpady“ oboznámilo žiakov s aktuálnou situáciou v nakladaní odpadom na Slovensku, poukázalo na problémy, ktoré spôsobuje skládkovanie a

Deň Zeme pokračoval brigádou, kde mali jednotlivé triedy pridelené úseky obce a ulice. Vyzbrojení rukavicami a plastovými vrecami sa s nadšením vrhli na odpad, ktorý nám nepekne znečisťoval naše okolie. Spoločnými silami sme vyčistili stanicu Čierneho železnice, úseky pri brehoch Čierneho a Bieleho Hrona. Najstarší žiaci z OUI pracovali pod vedením svojich učiteľov na ranči Čierny Hron. Všetci boli

spalovanie odpadov, informovalo o prínosoch a úskaliach recyklácie, o tom čo je bioodpad a ako s ním správne nakladať. Žiaci boli oboznámení s tým, ako správne triediť a znižovať produkciu odpadov, zasúťažili si v poznávaní

triedení odpadkov, riešili krížovky, navrhovali ako separovať odpad v našej škole. Po zábavných disciplínach sa žiaci presunuli na lúku pod školou, kde ich už čakali členovia Dobrovoľného

veľmi aktívni a vyzbierali viac ako 30 vriec odpadkov. Prežili sme krásny deň, naplnený zmysluplnou a prospešnou činnosťou pre naše životné prostredie i pre nás všetkých.

Mgr. Nezbedová

POĎAKOVANIE ZA SPOLUPRÁCU

Žijeme v čase, keď sa vo všetkých oblastiach prejavuje nedostatok finančných prostriedkov. Inak to nie je ani v školstve.

Každá škola by určite rada prijala finančnú injekciu, aby sa skvalitnil edukačný proces, spríjemnilo a zmodernizovalo prostredie, v ktorom deti strávia väčšiu časť dňa. A preto s veľkou vďakou prijímame skutočnosť, keď sa nájdu ľudia a organizácie, ktorým bije srdiečko na tom správnom mieste, ktorí pochopia vážnosť situácie a nie sú im ľahostajné potreby detí. Touto cestou by sme chceli poďakovať za dlhodobú spoluprácu riaditeľom organizácií a školských zariadení, vedúcim školských jedální, v ktorých naši uční realizujú odborný výcvik. V neposlednom rade sa chceme poďakovať aj sponzorom zo súkromnej oblasti, u ktorých sa takisto stretávame s ochotou a porozumením. Naše ďakujem patrí:

- pánovi Ing. Marianovi Kurčíkovi, technickému riaditeľovi ŽP, a.s., Podbrezová
- ZLH Plus, a.s., Hronec, v zastúpení Ing. Petrom Jarkovským
- pracovníkom ŽP – Gastroservisu, s.r.o., Podbrezová, v zastúpení pánom Krelom, propagačnému oddeleniu ŽP, a.s., Podbrezová
- DD a DDS Luna Brezno, v zastúpení Ing. Jankou Grlickou
- Pracovníkom ŠJ pri ZŠ vo Valaskej, v zastúpení Mgr. Magdou Vaníkovou
- Pracovníkom ŠJ pri ZŠ s MŠ Pionierska 2 v Brezne, v zastúpení Mgr. Vladimírom Kubínom, riaditeľom školy
- Pracovníkom ŠJ pri ZŠ s MŠ MPČĽ 35 v Brezne, v zastúpení Mgr. Annou Kubínovou, riaditeľkou školy
- Pracovníkom ŠJ pri ZŠ vo SSS v Brezne, v zastúpení Mgr. Karolom Müllerom, riaditeľom školy
- pánovi Eugenovi Kardhórdovi
- Pani Elenke Boháčikovej – súkromnej podnikateľke z Pohronskej Polhory
- pánovi Ťažkému z Valaskej

Všetkým, ktorí nám pomohli a pomáhajú, patrí naša veľká vďaka.

Iveta Setváková – zástupca riaditeľa OUI a PŠI

Záver mája v znamení VÝTVARNÉHO UMENIA

Každoročne sa s blížiacim koncom školského roku zintenzívňuje snaha najstarších výtvarníkov našej ZUŠ a v rámci záverečných priprav svojich absolventských prác kompletizujú výsledky svojej celoročnej snahy. Rovnako ako po iné roky, aj tentoraz absolventi, končiaci štúdium výtvarného odboru, pracovali na vlastných zaujímavých projektoch. Na témach, ktoré si sami vybrali, ukázali, čo

všetko sa za dobu navštevovania našej ZUŠ naučili, v čom podrástli, prípadne čo všetko načerpali do svojich srdc. Nejde totiž len o predstavenie ich technickej zručnosti či nápaditosti. Absolventské projekty našich žiakov sú vždy výpoveďou na nejakú tému, no zároveň snahou zaujať a vtiahnuť diváka do hĺbky svojich umeleckých predstáv.

Slávnostnou vernisážou v stredu 30.mája vo Foaje obecného úradu vo Valaskej sme otvorili výstavu tohoročných absolventov Michala Čellára a Kristíny Bubelínovej...

Umenie cestovateľským okom

Prvým projektom, ktorý môžu návštevníci vidieť, je súbor prác skúmajúcich kultúru a pamiatky Rakúska. V bedekroch o zaujímavostiach sveta sa často stáva, že za to dôležité a jediné pútavé sa označia síce hodnotné, no zďaleka nie jediné vzácne ciele. Na Slovensku môže slúžiť ako príklad Spišský hrad, kde sa ročne vďaka dobrej propagácii premelú tisíce návštevníkov, no len málokto z nich vie, aké úžasné hodnoty ukrýva chrám v komplexe Spišskej Kapituly. Práve takýmto skúmajúcim pohľadom sa pokúsil Michal Čellár preskúmať najkrajšie a najvýznamnejšie architektonické pamiatky jednotlivých regiónov Rakúska. Odhliadol od klasických a profánnych turistických táhakov a vytvoril vlastný – subjektívny pohľad na hodnotnosť architektúry z dávnych i novších čias.

Hudba v obraze, obraz v hudbe

V druhom projekte môžete pre zmenu nájsť úplne inú -poetickú rovinu umenia. Kristína Bubelínová sa vo svojej práci venovala spojeniu dvoch na prvý pohľad rozdielnych múz. Formou abstrakcie, ale aj využitím prvkov akčnej maľby, umenia performance či tachizmu -umenia založeného na využívaní a dotváraní náhody skúmala, akými rôznymi spôsobmi sa v plošnej tvorbe dá zaznamenať a vystihnúť atmosféra hudby. Vzniklo jej tak viacero zaujímavých sérií

plných farieb a radostných tvarov... Vždy je dobré, keď sa v rámci jednej výstavy stretne viacero rozdielnych projektov a ani tento rok tomu nie je inak. Strela sa tu výrazná presnosť architektúry s radostnou atmosférou tvarov a farieb.

Na záver snáď ešte pozvánka...Výstavu môžete vidieť do konca júna v priestoroch foaje obecného úradu vo Valaskej. Srdečne vás pozývame.

Mgr. R. Turňa

Deň otvorených dverí v ZUŠ

Mnoho emócií sa vystriedalo 16. mája v tvárach detí počas dňa otvorených dverí v našej ZUŠ-ke. Nesmelé pohľady nahradila najskôr zvedavosť a prekvapenie, potom radosť a záujem. Deti mohli nazrieť do zákutí školy, do dielne výtvarného odboru, zažili hodinu spevu. Učítelia im spoločne so svojimi žiakmi predstavili jednotlivé hudobné nástroje veľmi milým hravým spôsobom, začo sa im od detí dostalo odmeny v podobe básničky o uchotanej note. Bolo to veľmi pekné a vydarené popoludnie. Ďakujeme ZUŠ-kári.

Hudba otvára dvere fantázii, snom, umožňuje vnímať život citlivejšie, spája srdcia ľudí. Umožňuje dovidieť až za obzor. Nie každá obec má to šťastie a možnosť mať vlastnú umeleckú školu, tá naša má. Tak prečo ju nevyužiť.

M. Senčeková

Čím oku kvet a srdcu láska, tým duši hudba

V polovici mája 2012 som prijala milé pozvanie na verejný koncert dvoch úspešných žiakov ZUŠ vo Valaskej Mateja Kofiru – žiaka hry na akordeóne u pani učiteľky Vlasty Pastorkovej a Mateja Veselku - žiaka hry na klarinete u pána učiteľa Jána Jenču. Títo dvaja talentovaní a usilovní chlapi si svojím hudobným prejavom získali srdcia mnohých obdivovateľov nielen v našej obci,

ale aj v širokom okolí.

V koncertnej sále vládla príjemná atmosféra, každý z hostí si prišiel na svoje. Zazneli skladby rôznych žánrov, ktoré dostávali publikum do varu. Svojimi vstupmi koncert veľmi pekne doplnili aj Emka Kofirová, Ľubomír Bartoš a žiaci dychového septeta.

Talenty sa nerodia často. Samotný talent však nie je zárukou ničoho.

foto: Ing. Lucián Oravec

Nadanie sa musí rozvíjať – teda cvičiť, cvičiť, cvičiť. Ak sa spojí perfektný prístup učiteľa, talent a vytrvalosť dieťaťa a veľmi dôležitá podpora rodičov, je tu úspešný žiak. Chceme vysoko vyzdvihnúť prácu učiteľov v ZUŠ, často nenápadných, skromných, s veľkým srdcom a silným umeleckým cítením. Takými sú aj učítelia spomínaných žiakov.

Ďakujem všetkým účinkujúcim a organizátorom za krásny umelecký zážitok.

A.K.

Deň detí

Ku krásnemu dňu prispeli aj kuchárky ZŠ.

bolo nám veselo...

foto: Mgr. I. Karak, Mgr. Š. Piliarová

Medzinárodný deň detí,

1.6. je sviatok všetkých detí, pre naše deti ten najkrajší.

Potešili sme naše deti nielen malým darčekom, ale sme im ukázali, že ich máme radi. Pripravili sme pre ne kovbojský deň. Všetky deti a pani učiteľky prišli oblečené v kovbojskom obleku, nechýbal im klobúk, opasok, či károvaná košeľa, pištole a čižmy. Rodičia si dali záležať a pripravili svojim deťom perfektné kostýmy. Aj pani učiteľky využili svoju fantáziu a tvorivosť na to, aby vypadali ako naozajstné kovbojky. Keďže počasie nás sklamlalo, museli sme celú tú nádhernú akciu zorganizovať v priestoroch

materskej školy. Deťom sme pripravili bábkové predstavenie, pred ktorým sa stala nemilá udalosť. Jeden kovboj ukradol bábkky, s ktorými mali pani učiteľky hrať divadielko. Našťastie tých

lepších kovbojov v našej materskej škole bolo viac, takže nesprávneho zlodēja bábok chytili, spúta- li a vyniesli zo škôlky preč. Tak sme úspešne mohli odohrať bábkové divadlo O troch pri- siatkach a Opustenom domčeku. Deti mali pripravené aj tieto súťažné disciplíny: hádzanie kovbojského klobúka na cieľ, chôdzu vo veľkých dospeláckych čižmách, strieľanie z pištole na terč, hádzanie lasom a cválenie na koníčkoch pomedzi prekážky. Okrem toho každá trieda dostala fotku kovboja, ktorý našim

deťom ukradol poklad. Úlohou detí bolo uhádnuť, kto stvárnu- je kovboja a prinútiť ho, aby vy- dal ukradnutý poklad. Deti boli pri odhaľovaní úspešné, každú pani učiteľku na fotke spoznali, aj keď boli dôkladne zamaskova- né fúzami, bradou a kovbojskou hrivou. Vôbec to nebolo jedno- duché.

Na poklade si deti parádne po- chutili, pretože to boli sladké ko- láčiky a dukáty. Každé naše dieťa si ešte odnieslo domov veselé zvieratko. Bol to krásny a neza- budnuteľný zážitok, detský smiech a radosť v očiach bol pre nás tým najväčším podakovaním a výzvou zároveň. Všetko naj- lepšie deťom k ich sviatku prajú pani učiteľky.

Babčanová Iveta, riaditeľka MŠ

Vydarený zájazd

foto: Mgr. I. Karak

41 účastníkov zájazdu, ktorý orga- nizovala miestna skupina Červe- ného kríža, prežila v sobotu 2. júna pekný a zaujímavý deň. V dopo- ludňajších hodinách navštívili trh v Novom Targu a popoludní obdi- vovali bohaté historické pamiatky mesta Kežmarok. Spôčiatku veľmi chladné a veterné počasie v Poľ- sku vystriedalo slnečné a príjem- nejšie počasie na domácej pôde.

A tak počas prechádzky Kežmar- kom si v dobrej pohode prezreli centrum mesta, drevený evanjelic- ký kostol, nový evanjelický kostol, kežmarský hrad, radnica, baziliku, uličku Starý trh a iné historické budovy.

Zároveň týmto chcú organizátori aj za všetkých zúčastnených poďa- kovať starostovi, že túto vydarenú akciu finančne podporil. IK

31. 5. 2012 sa na štadióne v Brezne uskutočnil 15. ročník detskej špor- tovej olympiády. Našu materskú školu reprezentovali: Vanesa Vr- bovská, Oxana Romanová, Jozef Laššák a Samuel Kaliský. Súťažili spolu s 92 deťmi s celého okresu v hode loptičkou, skoku do diaľky z miesta, behu na 30 metrov a v šta- fete. A ako sa nám darilo? Oxanka získala štvrté miesto v hode a Sam- ko piate miesto v behu.

S. Kaliská

**BBSK - Stredoslovenské osvetové stredisko Banská Bystrica
Obec Valaská**

Vás srdečne pozývajú na 41. ročník

Festivalu dychových hudieb

VALASKÁ *2012

Sobota 16. júna

Námestie 1.mája vo Valaskej

(v prípade dažďa v Kultúrnom dome Valaská)

PROGRAM

13.00 - 13.30 h - sprievod dychových hudieb obcou Valaská

13.30 h - FESTIVALOVÝ KONCERT

Účinkujú:

- Dychové sexteto ZUŠ Valaská**, vedie Ján Jenča
- Detký dychový orchester ZUŠ Brezno**, dirigent Marián Švoňava
- Mostárenka Brezno**, vedie Matej Krella
- DH Sitnianska Banská Štiavnica**, vedie Aleš Turčan
- Turčianske mažoretky**, vedúca Miriam Kerdíková
- Dychový orchester Valaská**, dirigent Ján Jenča
- Dychová hudba Detva**, dirigent Euboslav Vilhanček
- Dychový orchester Brezno**, dirigent Marián Švoňava
- Dychová hudba Cementón**, B.Bystrica, dirigent Pavol Machajdík
- Dychová hudba Železiarní Podbrezová**, dirigent Pavel Šianský

Moderuje **Luboš Kovačech**

Sprievodné podujatie: **LUDOVÉ REMESLÁ V OBJATÍ HUDBY**
(Námestie 1. mája, pripravilo Občianske združenie Pekný deň vo Valaskej)

Po festivalovom koncerte posedenie pri dychovke - hrá DH Sitnianska

VALASKÉ KROJE NA X. FOLKLÓRNOM BÁLE - ORAVA

Prvý víkend po Veľkej noci, už tradične patrí Folklórnemu bálu. Folklórny preto, že jeho účastníci sú oblečení výlučne v krojoch, ale aj preto, že sa ho zúčastňujú folklórne súbory, tanečné a spevácke skupiny z rôznych kútov Slovenska. Aj naša Valaská mala svoje zastúpenie. Valaské kroje - plynované sukne, blúzky so širokým rukávom, „ľajblíky“ sa vznášali po sále stá farebné motýle. A keď ľudový folklór, tak aj ľudové zvyky. Pri vchode do sály, každý z hostí „vyfasoval“ keramický kalíštek na farebnej stužke zavesený na krku. Po prvom tanečnom kole sa hostia pustili do pečeného bravčové-

ho mäsa s kapustou a zemiakmi. Na originálnej hostine nemohli chýbať klobásky, baranina, rezbierka, strapačky s kapustou, závin, škvarkové pagáče, žinčica... Poviete si - ťažká strava! Neustále sa tancovalo, spievalo, všetko sa to vytriaslo. O muziku sa postarali - hudobníci z Oravy, Terchovej, Rozsudca, niekto prišiel z východu, západu, ba aj zahraniční hostia zo Zakopaného.

Vďaka bálu sme sa mohli vrátiť do čias, kedy kroj bol súčasťou každodenného oblečenia a na vlastnej koži si vyskúšať jeho čaro.

Milovníci folklóru

KULTÚRA V KÚTE?

Ako je to s kultúrou a kultúrnosťou v našej obci? Koľko kultúrnych podujatí, kultúrnych a športových akcií sa v obci uskutoční? Je ich dosť alebo málo? Majú ľudia o ne záujem? Nad týmto som sa zamyslel ako predseda komisie pre kultúru, šport a školstvo.

Urobme si malú rekapituláciu, čo sa v tejto oblasti zorganizovalo len počas tohto roku a čo nás ešte čaká. Neuplynula ešte ani polovica roku a môžeme bilancovať nasledovne:

- Fašiangové oslavy vo Valaskej - Bursa
- Vystúpenie FS Čierťaž
- Ľudová veselica a pochovávanie basy
- Pierko k pierku, bude perina - páračky na Piesku
- Stolnotenisový turnaj
- Rozlúčka so zimou - pochovávanie Moreny
- 67. výročie oslobodenia obce Valaská - položenie kytíc k pamätníkom s vystúpením DH a Spevokolu Lipka
- Morena, Morena na oleji smažená - rozlúčka so zimou na Piesku
- Marec - mesiac knihy - besedy, návšteva detí v obecnej knižnici, posedenie dôchodcov spojené so spevom, recitáciami a spomienkami
- Učíme sa, pracujeme ... - oslavy pri príležitosti

25. výročia založenia Špeciálnej internátnej školy vo Valaskej

- Stavanie Mája
- Absolventský koncert v ZUŠ
- relácia v rozhlase - výročie skončenia druhej svetovej vojny
- Deň matiek - koncert Maroša Bangu
- Ave Maria - koncert v kostole
- **Pripravujeme** (najvýznamnejšie akcie)
- 41. ročník festivalu dychových hudieb
- Jánske ohne
- Súťaž v pečení harule
- Kultúrna jeseň (už 10.ročník), časove i obsahom najrozsiahlejšie niekoľkotýždňové programy domácich umelcov i hostí so sprievodnou výstavnou akciou fotografií a výtvarného umenia.

Na príprave a účinkovaní v týchto podujatiach sa podieľajú desiatky ľudí. Bol by to veľmi dlhý zoznam ich vymenovať a všetkým poďakovať. Ale chcem sa vrátiť k otázkam, ktoré som si položil v úvode. Stojí všetka tá námaha a nadšenie za to?

Tí, ktorí to robia, iste to neľutujú. Takisto podpora starostu, obecného úradu, finančné zabezpečenie kultúrnych a športových po-

dujatí je veľmi dobrá. Ako to však prijímajú a hodnotia naši obyvatelia? Tu som niekedy na rozpakoch. Dokonca som počul, neveriac vlastným ušiam, že v tej našej Valaskej sa nič v tejto oblasti nerobí. Nevie, koľko ľudí má tento názor. Výpočet akcií hovorí sám za seba. Na mnohých podujatiach by nás potešila väčšia účasť občanov, ale mnohé sa stretli a stretávajú so spokojnými účastníkmi. Nikomu nemožno prikázať, ako sa má ísť zabaviť, aké podujatia navštíviť, do čoho sa zapojiť. Ale niekedy je trochu smutný pohľad na poloprázdnú sálu, i keď na pódiu je umelec, ktorého pozná celé Slovensko. Pritom vstupné nebolo žiadne. Ak sa aj nejaké vyberá, je naozaj nepatrné. Často je to len z toho dôvodu, aby z ulice nedobehli nezbedné deti, ktoré by svojím pobehovaním a vykrikovaním vyrušovali a marili predstavenie.

Posúďte prosím, vy obyvatelia našej obce, aké odpovede by vyjadрили našu kultúrnu realitu. Záleží totiž len na vašom záujme, ako a kam sa bude uberať v ďalších rokoch. Všetkým tým, ktorí sa na kultúrnom a športovom dianí v našej obci podieľajú, prajem dostatok elánu, síl a dobrých nápadov, aby naša obec i naďalej rozvíjala svoje tradične dobré postavenie na tomto poli i v rámci širšieho regiónu.

Ivan Karak

Nahráli sme druhé CD-čko

V novembri 2006 pri príležitosti osláv 50. výročia jeho vzniku nahral náš dychový orchester svoje prvé CD a myšlienka na to druhé nedala na seba dlho čakať. Plánovali sme ho nahráť do osláv nášho 55. výročia, no akosi sa to v minulom roku nepodarilo. Pozitívne ohlasy po našom jubilejnom koncerte, ktoré nás naozaj milo prekvapili, nás však opäť nakopli, a tak sme sa pustili do práce na nahrávke nášho druhého CD-čka. Nahrávali sme opäť, kde inde,

ako v našej milej skúšobni, kde sa vraj nahráva veľmi dobre. Bol práve konečne krásny marcový víkend 17-18. marca, no my sme ho preživali pod zemou v improvizovanom nahrávacom štúdiu. 35 muzikantov od rána do večera nahrávalo skladby prevažne z programu jubilejného koncertu a večer usínalo s boľavými perami.

Zvukovým majstrom bol opäť náš rodák Robert Čunderlík, usmievavý, trpezlivý a priateľský to človek a výborný muzikant.

Po chvíľke oddychu sa dohrali ešte sólové party, dospievali sa spevy a malo by byť všetko hotové. Spolu s naším dychovým orchestrom na CD spoluúčinkuje Spevokol Lipka a Detský zbor zo ZUŠ vo Valaskej. Na CD si v sólovom podaní budete môcť vypočuť nášho šikovného mladého klarinetistu Matka Veselku, ako sólistky – speváčky - sa predvedú učiteľky ZUŠ Adriana Bundová, Martina Škantárová a Adriana Škrváňová. Pieseň V dolinách zaspieva Jaroslav Benko a skladbu pre klavír a orchester zahrá vynikajúci klavirista, učiteľ našej ZUŠ Ing. Peter Pisár.

I keď CD ešte nie je na svete, už teraz chceme poďakovať vedeniu obce – pánovi starostovi a obecnému zastupiteľstvu za podporu a vyčlenenie finančného príspevku na nahrávku CD. Srdečne ďakujeme. Ďakujeme aj rodinám muzikantov za trpezlivosť a toleranciu. Teraz sme už v netrpezlivom očakávaní na výsledok. Dúfame, že ak všetko vyjde tak, ako má, krstiny druhého CD budú už na 41. ročníku Festivalu dychových hudieb Valaska 2012.

text a foto: Mgr. R. Hlaváčik

SPEVÁK, KTORÝ VIDÍ SRDCOM

Takým je nevidiaci spevák Maroš Bango, ktorý 6. mája spieval ku Dňu matiek v Kultúrnom dome vo Valaskej. V úvodnej piesni Ave Mária sme počuli nádherný, cituplný a spontánny hlas tohto talentovaného umelca. Deň predtým sa vrátil z Talianskej Modeny, kde spieval s hendykepovanými umelcami.

Zazneli piesne z klasickej tvorby v taliančine, taktiež známe piesne Karola Duchoňa a Karla Gotta. Počuli sme i známu pieseň O Sole mio, ktorú si zaspieval Maroš Bango s majstrom Petrom Dvorským v relácii „Modré z neba“. Toto jeho pranie mu vysnívala jeho manželka, tiež nevidiaca, pani Saška

Bangová, ktorá ho sprevádzala slovom na koncerte vo Valaskej. Tiež prezradila, že jej manžel nepozná noty a nikdy neštudoval spev, alebo hudbu. Opäť sa potvrdilo, že cit a sila myšlienky nepotrebujú školu, aby sa mohli prejaviť.

Maroš Bango svojím speváckym prejavom zatielil mnohých profesionálnych spevákov. Nás divákov rozospieval a otvoril nám srdcia. Jeho spev je plný radosti, vrúcnosti, spontánnosti a lásky k životu a k ľuďom. Týmito cennými darmi obdarúva svojich poslucháčov, ktorí počúvajú jeho výnimočný hlas v piesňach. Svoj zmysel pre humor nám predviedol v pesničke „Zvonky šťastia“ a v hovorenom slove. Maroš Bango vydal niekoľko CD, tiež s piesňami Karola Duchoňa.

Ďakujem za tento nezabudnuteľný umelecký zážitok a prajem Vám i sebe, aby sme dobre videli a dobre počuli srdcom.

Jana Vozáriková

Svetový deň životného prostredia

Životné prostredie sa týka každého človeka. Oslavujeme ho 5. júna a je príležitosťou, aby sme upriamili pozornosť na globálne problémy spojené so životným prostredím a na spôsoby ich riešenia. Oslavuje sa prostredníctvom koncertov, environmentálnych aktivít a recyklačných kampaní.

Na Slovensku si Svetový deň životného prostredia pripomíname už vyše 25 rokov. 5. jún je spomienkou na 1. konferenciu OSN o životnom prostredí, ktorá sa konala 5. až 16. júna 1972 v Štokholme pod heslom „Je len jedna Zem“. Štokholmská konferencia upriamila pozornosť svetovej verejnosti na potrebu v záujme zachovania existencie ľudstva na planéte Zem problémy ŽP: ochrana ozónovej vrstvy Zeme, eliminovanie znečistenia vôd a ovzdušia, podmienujúce skleníkový efekt a kyslé dažde, jadrová bezpečnosť, zneškodňovanie odpadov a otázky biodiverzity sa stávajú predmetom viacerých medzinárodných dohôd. Slovenská republika je signátorom väčšiny z týchto dohôd a účastníkom environmentálnych aktivít medzinárodného charakteru.

Za posledných 100 rokov dokázal človek pokročiť v civilizačnom procese, ale zároveň narušil prírodnú stabilitu do takej miery, že ochrana životného prostredia nie je už iba výsadou ekológov, ale nutnosťou prežitia ľudstva. Svoj postoj na životné prírodné zdroje vyjadrujeme každý po svojom. Človek tvorí súčasť prírody a je za ňu zodpovedný. A tak by sme sa mali zamyslieť, čo môžeme urobiť pre naše životné prostredie a začať s tým už dnes.

Gabika Janáková

Kytica pre mamu

Druhá májová nedela patrí najkrajšiemu sviatku – Dňu matiek. Tento tradičný sviatok je pre Vás vzácnou a milou príležitosťou, aby sme Vám vyjadrili úctu ako nositeľke života, ochrankyni rodiny a krásne materskej lásky. Poslaním matiek je vaša práca, radosť, rozosmiatie detské očka, tisícky krásnych chvíľ, naplnených láskou. Potrebujete mať podporu, pochopenie pre svoj neľahký život v plnení svojho materského poslania.

Pri tejto príležitosti nás v kultúrnom dome 6. mája úvodným príhovorom privítal Ing. Peter Bánik. V programe vystúpili nevidiaci manželia z Bratislavy. Pán Maroš Bango nám zaspieval krásne slovenské a zahraničné piesne a jeho spev bol odmenený veľkým potleskom. Po skončení programu sme všetci odchádzali spokojní a dojati jeho vystúpením. Ako poďakovanie za ich hodnotný program im pani Danka Králiková a zástupca starostu Ing. Peter Bánik odovzdali kytice kvetov.

Lýdia Krupová

POSTAVILI SME SI MÁJ

Je to už niekoľko rokov, ako Miestny odbor Matice slovenskej vo Valaskej v spolupráci s Obecným úradom a hasičmi organizujú stavenie „mája“ na Námestí I. mája ako symbol jari, symbol nového života v prírode, ako prejav úcty, žičlivosti a životodarnej sily. Už pred stáročiami naši predkovia verili, že rozkvitnutá vetvička chráni pred zlom a otvára bránu do nového gazdovského roka, od ktorého sa čaká vždy nová a dobrá úroda. Ako rozkvitnuté kvietky vyšli na námestie v predvečer 1. mája deti našich škôl, aby spolu s rodičmi pestrofarebnými stužkami ozdobili vrcholec stromu, z ktorého budú tieto po celý mesiac mávať na pozdrav okoloidúcim, na pozdrav novej jari, na pozdrav deťom, ktoré pod nimi pobehujú, na pozdrav milencom a priateľom, aby zachovávali tradíciu našich predkov a pod rozkvitnutými čerešňami si pošepkali slová lásky a úcty. Ale vyzdobený „máj“ poteší aj tých skôr narodených, čo si prišli odýchnuť na lavičky aby sa v jeseň života potešili z pulzujúceho života vo Valaskej, aby zaspomínali na doby dávnomínulé, keď

so svojimi spolupracovníkmi si v prvomájových sprievodoch priblížili pochody amerických robotníkov za uzákonenie svojich práv.

V priestoroch námestia aj tento rok v predvečer 1. mája vystúpil privítaním obyvateľov, žiakov a pedagógov starosta obce Ing. Juraj Uhrin, aby dal pokyn hasičom postaviť „máj“ a ako sa na dobrého gazdu patrí, aby tento po postavení aj „pokrstil“. Potom už námestie ožilo programom účinkujúcich.

Prví sa predstavili tí najmenší, deti MŠ so svojimi pedagógmi. Spievali, tancovali, šantili a na slnkom zaliatom námestí im vďační diváci, medzi ktorými nechýbali ich rodičia, či starí rodičia, tleskali ako prejav vďaky, radosti a ocenenia ich nacvičeného programu.

Potom sa na svoje vystúpenie tešili žiaci základnej školy. Ich vystúpenie bolo výsledkom ochoty a radosti ukázať svojim blízkym, priateľom či susedom, čo v nich je, potešiť srdcia tých, ktorí im tleskajú a ubezpečiť všetkých, že vedia aj spievať, aj tancovať. Vystúpenie mažoretiek v žiarivých modrých uni-

formách príjemne prekvapilo divákov.

Jednou zo škôl, na ktorú sa dá spoľahnúť a pripraví si hudobné vystúpenie na každú príležitosť, je aj základná umelecká škola. Aj program žiakov a pedagógov tejto školy ukázal, aká vzácná je spolupráca žiaka s učiteľom, s akou zodpovednosťou žiaci pristupujú k hre na nástroje a k spievaniu. Len nech máme tých spevákov čo najviac, aby ukázali, že slovenský národ je národom spevavým. Pri počúvaní skladieb, ktoré zahral malý tanečný orchester pod vedením učiteľa pána Jenču, sa zarosilo nejedno divácke oko, pretože práve tieto melódie ľuďom priblížili časy mladosti, kedy sa na Skalke, či na Piesku usporadúvali májové veselice. Mladí muzikanti so svojimi pedagógmi ukázali symbiózu zručnosti, múdrosti, talentu a snahy urobiť niečo nové pre svojich blízkych, pre svoju školu, pre svoju obec. Ani na jednom spoločenskom podujatí v obci nechýba matičný Spevokol Lipka s umeleckým vedúcim a dirigentom pánom Jenčom. Spevokol Lipka v tomto roku oslávi už 10. výročie svojho

vzniku a pokračuje tak v diele zboru, ktorý bol založený v r. 1922 pod vedením zbornajstra pána Almassyho. Cez mnohé povinnosti si členovia spevokolu aj v tento deň našli čas, aby pri harmonikovom sprievode pani učiteľky Pastorkovej a pod dirigentskou taktovkou pána učiteľa Jenču zaspievali slovenské ľudové piesne od našich starých mām, piesne, ktoré sú nám nadovšetko drahé.

Všetkým vám, milé deti MŠ, žiakom ZŠ a ZUŠ, všetkým pedagógom, vedúcim, členom Spevokolu Lipka patrí naše uznanie a úprimné poďakovanie.

Vďaka patrí aj sponzorovi Marekovi Poliakovi, ktorý deťom venoval sladkosti a ovocie.

Želáme vám, milí spoluobčania, aby celý mesiac máj bol taký krásny, aký krásny program nám organizátori pripravili, aby každý jeho deň a dni po ňom boli také zdravé, koľko zdravia nám v tento deň dalo žiarivé slnko, aby máj bol naozaj mesiacom lásky a úspechu.

O niekoľko dní už budeme oslavovať Medzinárodný deň detí. Už dnes našim ochotným žiakom, ktorí sú kolektívnymi členmi Matice slovenskej, úprimne ďakujeme a blahoželáme k sviatku detí.

Výbor MO MS

MATICA SLOVENSKÁ

V sobotu 19. mája 2012 sa konal Krajský snem našej najstaršej národnej ustanovizne Matice slovenskej v Slovenskej Ľupči, ktorého sa zúčastnil aj predseda MS Ing. Tkáč, správca MS Mgr. Eštok, riaditeľka Členského ústredia Mgr.

Môcová a predseda DR Ing. Lukáč. A my, matičiari z Valaskej, sme boli prítom.

Po privítaní hostí a delegátov Snemu primátorom dávnomínulého kráľovského mesta Ľupča sa pódium zaplnilo členmi Spevokolu Lipka, aby svojím spevom pozdravili prítomných. Keď zaznela záverečná pieseň spevákov „Slovensko, krásna zem“, sála Kultúrneho domu sa zaplnila potleskom nadšených poslucháčov.

So ctou sa aj v túto sobotu predstavil Valašiansky spevácky zbor s jeho umeleckým vedúcim a dirigentom p. Jenčom.

Ďakujeme, pán starosta, že

Ľudia pre ľudí

sme sa mohli do Slovenskej Ľupče dopraviť. Ďakujeme, speváci, za dôstojné reprezentovanie Valaskej, jej Miestneho odboru Matice slovenskej a samých seba so svojím umením spievať.

Cestou späť sa členovia zboru zastavili v Brusne na „Čipkárskech dňoch“, aby si pre-

zreli výstavu prác majstrov rezbárov, tkáčov i maliarov, pamätnú izbu, aby ochutnali čipkárske guláš. Návštevníkov tohto podujatia potešilo vystúpenie našej mužskej speváckej skupiny s ich repertoárom piesní, ktoré sa spievali voľakedy, ktoré sa spievajú dnes a ktoré sa budú spievať aj naďalej, pretože sú naše, slovenské.

Treba povedať, že niektorí speváci svojou účasťou na vystúpení v Slovenskej Ľupči a Brusne priniesli aj svoju osobnú obeť, aby dokázali, že vo svojom voľnom čase sa zriekli svojej rodinnej pohody s priateľmi, aby „podržali“ kolektív. Sme hrdí, že máme takýchto ľudí, že môžeme na nich stavať a v každej situácii sa na nich dá spoľahnúť. Prečo? Pretože sú to ľudia pre ľudí. Tak to má byť, tak je to aj v našom Spevokole Lipka pri MO MS.

O výsledkoch rokovania Snemu a o jeho priebehu budeme informovať v budúcom čísle Valašianskeho hlásnika.

Ing. Anna Fischerová

V kostolíku plnom jasu

Dňa 13. mája 2012 sa uskutočnil v Kostole sv. Martina vo Valaskej koncert AVE MARIA v podaní Perly Perpetui Voberovej – spev, pohybové umenie, Juraja Turteva – spev, gitara, Stanislava Palúcha – husle, Miloša Železnáka – gitara, bendžo a Judity Kaššovicovej, rod. Krbylovej – recitácia. Koncert bol venovaný Dňu matiek a Mariánskemu mesiacu – máju. Spoluúčinkoval valašiansky spevácky Zbor Lipka.

Je to takmer 10 rokov, čo som po jednej návšteve mojich rodičov vo Valaskej napísala túto báseň:

*Keď uvidíš stromy slivkové
bez listov stoja na malej stanici
a nečakajú na vlaky,
len nám prerastajú
ľavú a pravú komoru,
pravú a ľavú hemisféru.
Na rukách mach.
Keď uvidíš stromy slivkové
a motorový vláčik,
v kostolíku zvonja na návrat.*

A Juraj, ktorého mamička pochádzala z Hronca, pripísal:

*Keď uvidíš stromy slivkové
a staré studne plačú prítomnosť,
poplach búcha na srdce
motorovým vlakom.*

Obraz kostolíka a malej stanice, obkolesenej z jednej strany veľkými gaštanmi a z druhej strany koľajníc krásnymi starými slivkami sa vrátil do môjho srdca od útleho detstva. Na vežu kostola sme dovideli z okien nášho rodičovského domu, aj zo záhrady. V jeho blízkosti spočinuli telesné pozostatky našich najbližších. Kostolík bol mojou veľkou láskou, aj keď som v detstve nemala veľa možností v ňom pobudnúť. Otecko po zážitku s hnevľivým kňazom prestal miništrovať a neskôr opustil rady veriacich. Zachoval si však veľa čistých vlastností, ktoré mali hodnotu duchovnej pravdy. Mamička bola evanjelička, ktorá po zrušení Evanjelickej diakonie v Lipovskom Mikuláši „odišla do civilu“. Po uzavre-

tí manželstva sa im narodili tri deti – ja a moji dvaja bratia, Vladimír a Slavomír. Od malička sme s mamou chodievali, často aj peši, v nedelu do breznianskeho evanjelického chrámu.

A kostolík na kopci nad Hronom ticho stál, dvíhajúc svoju vežu k nebu. Občas nepravidelne - pri úmrtí, inak pravidelne – na poludnie odbíjal jeho zvon.

13. mája sa nám dostalo veľkej cti, mŕtvi v tomto krásnom Kostole sv. Martina vo Valaskej vystupovať s programom AVE MARIA. Bol Deň matiek a Mariánsky mesiac- máj. S priateľmi, s ktorými sme program pripravovali – Perla Perpetua Voberová, Stanko Palúch, Miloš Železnák cítime spirituálnu jednotu a úctu k duchovným tradíciám. V tomto súzvuku sme tento program vytvorili. A napriek vedomiu, do akého prostredia prichádzame, boli sme nesmierne prekvapení prijatím. Prijatím kňaza, duchovného otca Romana Kupčáka, ktorý tak nádherne uviedol toto nedeľné popoludnie. Človek Boží, stelesnenie požehnanja, múdrosti, pokory a lásky. Pripravil chrám a všetkých nás na prijímanie a prejavovanie vzájomnej úcty, lásky, viery, spoločenstva v duchu lásky a nádeje. Nie my jednotliví sme boli dôležití, ale to, čo vznikalo akoby uprostred chrámu. Duchovný otec Roman Kupčák tomu otvorenosťou a múdrosťou ducha urobil cestu. Všetky prekážky pominuli a zazneli nádherné piesne v podaní valašianskeho zboru, aj Ave Maria niekoľkými spôsobmi vyzvaná v podaní Perly. Popretkávali sme tieto chvíle tým najlepším, čo nám bolo darom dané. A nebolo rozdielu, či katolík, evanjelik,

či bez vyznania. Všetci mohli vzájomne prijať a rozdávať pocit ľudskej spolupatričnosti a jednoty pod krídlami lásky.

Boží človek, valašiansky kňaz, nám utkvél v pamäti spojený s touto chvíľou navždy.

Kostolík milovaný nad brehom Hrona, ďakujem Ti za tento deň. Spája sa mi Tvoja veža s tou breznianskou a nemám prekážku vojsť tu aj tam do priestoru stíšenia a modlitby. Tvoj zvon znel pred niekoľkými rokmi na rozlúčku s naším otcom a Tvoja súčasnosť je veľkým príslubom, že privinieš skrze svojho duchovného otca čoraz viac Božích detí. Cez slovo, umenie, porozumenie, pokornú múdrosť a lásku.

Ďakujeme obci a starostovi Ing. Jurajovi Uhrínovi za podporu tomuto podujatiu, za pohostinnosť a Danke Králikovej za všetku starostlivosť o účinkujúcich. Budeme šíriť o Valaskej samé dobré správy. Pri návratoch sa nám rozbúcha srdiečko opäť radosťou.

*Svojich krajanov pozdravujú
Judita Kaššovicová, rod. Krbylová
a Juraj Turteva.*

ZO JDS vo Valaskej v mesiaci júni oslávi 20. výročie založenia našej organizácie. Pri tejto príležitosti uskutočníme slávnostnú členskú schôdzu 29. júna (piatok) 2012.

Presné informácie budú včas uverejnené vo vývesnej skrinke..

Výbor ZO verí, že tejto slávnostnej udalosti sa zúčastní čo najviac členov jednoty dôchodcov.

Výbor ZO JDS

foto: M. Petrová

Navštívili sme Ľupčiansky hrad

Dňa 26. mája sa 31 členov ZO JDS spolu s vnúčatami zúčastnilo návštevy Ľupčianskeho hradu a zároveň sme sa stali i účastníkmi turistického jarmoku, ktorým v sobotu žila Slovenská Ľupča.

Z dosiaľ prístupnými priestormi hradu nás sprevádzala príjemná sprievodkyňa, ktorá nám svojím výkladom priblížila históriu hradu. Po prehliadke hradu sme prešli jarmočnými stánkami s remeselnými výrobkami. V stánkoch s občerstvením sme sa osviežili a domov sme sa vracali spokojní, že sme zas prežili jeden pekný deň.

Helena Tóthová

Podakovanie Marekovi Poliakovi

V nemocnici Brezno prebieha výmena všetkých okien a zateplovanie budov. Tieto finančne náročné práce sú zabezpečené z fondov EÚ. Na vymalovanie interiérov si však musí nájsť peniaze samotná nemocnica. Jednotlivé oddelenia si tak hľadajú sponzorov, ktorí by prispeli na zakúpenie farieb. Pre interné oddelenie mužov prispel aj náš podnikateľ pán Mariek Poliak. Kolektív interného oddelenia NsP Brezno mu týmto chce vyjadriť svoje podakovanie.

Lýdia Ťažká

Spomienka na pátra Alojza Kolmačku

(17. 7. 1917-19. 11. 1982)

V tomto roku si pripomíname 95 rokov od narodenia a 30. výročie úmrtia vzácneho človeka, pátra Alojza Kolmačku. Rodák z Hronca a svoju lásku a dobrotu rozdával ako Hrončanom, tak Valaštanom a všetkým ľuďom, s ktorými ho spojil osud. Vo svojej skromnosti sa nikdy nestážoval na trpké životné skúsenosti z čias bývalého komunistického režimu.

Po ukončení teológie v roku 1944 bol vysvätený za kňaza. Páter Ladislav Kolmačka, kňaz Spoločnosti Ježišovej, prijal reholné meno Alojz. Ovládal niekoľko cudzích jazykov, mal svoje plány do budúcnosti, chcel cestovať, stať sa misionárom, no vojna všetko zmenila. Po potlačení SNP, keď sa front približoval k chotár obce, ocitla sa Valaská bez kňaza. Miestny farár Dr. Jozef Straka ešte začiatkom novembra

Páter Kolmačka s matkou medzi svojimi

pochoval padlých partizánov, no keď sa situácia zhoršovala, odišiel sa ukrývať v horách. Na pomoc Valaštanom prišiel nový duchovný páter Alojz Kolmačka. Po podmínavaní mosta preniesli z kostola bohoslužobné veci do kaplnky v dedine. Keď bola poškodená strelami aj Kaplnka sv. Jána Krstiteľa, zriadili kaplnku v spodnej izbe fary (v dedine pri moste). Ľudia sa len ukradomky medzi krami schádzali na svätú omšu, no aj tam boli v nebezpečenstve. Raz sa stalo, že počas bohoslužieb strela zasiahla faru medzi okná, kde stál oltár. Len zázrakom neboli straty na životoch, zranila sa len jedna žena.

Počas prechodu frontu páter Kolmačka pomáhal ľuďom, ako sa len dalo. V obecnej kronike je o ňom zaznamenané, že súc znalý nemeckého jazyka, v mnohých prípadoch intervenoval na nemeckom orstkomande, aby zachránil ľudí a ich majetky. Ošetroval ranených, pochoval mŕtvych, krstil novorodencov, pomáhal pri hasení požiarov. S frontovým starostom Šimonom Barzikom neskoro v noci sledovali situáciu v obci, aby sa požiare - vzniknuté od striel - v zárodku uhasili. Vidieť ho na streche v reverende pri hasení - bolo silným zážitkom pre ľudí, ktorí boli pri tom. Valaštania mu aj boli za to všetko vďační a po vojne si priali, aby páter Kolmačka zostal vo farnosti. Po skončení 2. sv. vojny bol umiestnený v Kordíkoch. Putá s Valaskou boli silné, aj tam myslel na deti, ktoré počas siedmich frontových týždňov v pivniciach prežili mnoho strachu, strádania, hladu a nebezpečenstva. Zorganizoval pre malých valaštianskych školákov výlet s pohostením na Kordíkoch v horárni u Rišov. Deti sa na Kordíkoch predstavili divadelnou hrou „Skrinka šťastia“. Dodnes si mnohí z nich opatrujú malú spoločnú „fotočku s páterkom“.

Do života pátra Kolmačku, ako aj iných kňazov, v roku 1950 tvrdo zasiahla vtedajšia štátna moc. Bol odsúdený a väznený na Slovensku aj v Čechách v Jáchymove. Osem rokov krutého zaobchádzania sa podpísalo na jeho zdraví. Po prepustení sa uchýlil ku svojim priateľom vo Valaske. Býval striedavo v nábožných rodinách, napr. u Vraštiakov, u Šebov a iných. Pracoval ako lesný robotník, tiež pri zememeračoch. Kúpil v starej Valaskej časť domu v spoločnom dvore „u Kuchárov“, kde si k sebe priviedol matku-vdovu. Bol milujúcim synom, jeho suseda z Hronca spomínala, s akým veľkým žiaľom prišiel domov, keď sa dozvedel o smrti otca. Pokiaľ pred domom a „koleniaci“ prišiel k mŕtvemu, takto mu vyjadril svoju nesmiernu úctu.

Dobří ľudia pomohli pátrovi nájsť nové zamestnanie, robil kuriča v „kojeňáku“ v novej Valaskej. V tomto období sme ho ako deti stretávali na „Záhumňách“. Urobil nám krížiky na čelo, popýtal sa na školu. Zaujímali ho osudy všetkých ľudí bez rozdielu. Za Dubčeka bol rehabilitovaný, pôsobil pri sestričkách-mniškách v Kláštore pod Znievom. Prichádzal do Valaskej za svojou matkou, ale vyzerali ho aj mnohí ľudia z dediny. Niekomu pomohol liekom, inému radou, či dobrým slovom. Aj študentom vedel poradiť, doučoval ich nemčinu, francúzštinu, ale aj matematiku. Neboli mu cudzie integrály či derivácie, ktoré mi raz vysvetľoval pri spoločnej ceste vlakom. Ľudia hovorili, že peniaze na auto, Škodu MB, mu poskytl spoločnosť rehoľníkov zo Švajčiarska. On aj to auto využíval pre svojich blízkych. Odviezol každého, kto to potreboval, alebo koho cestou stretol. Slúžil a pomáhal ľuďom do konca svojho života. Ťažko niesol tragickú smrť svojho priateľa z Valaskej, Šimona Gonosa, ktorý sa stal obeťou autohavárie. Cestou na vlak v Kláštore pod Znievom, jeho srdce neuneslo veľký žiaľ za človekom, ktorý počas totality pomáhal kňazom a nikdy nezradil svoj postoj k cirkvi. Tak sa stretli vo večnosti dvaja priatelia, ktorí konali dobro po celý život.

Smrť pátra Alojza Kolmačku zarmútila celú cirkevnú obec, kňazov aj sestričky, mnišky. Najprv sa konala rozlúčka s pátrom v Kláštore pod Znievom. Potom ho previezli do chrámu Božieho vo Valaskej, kde sa konal smútočný obrad za prítomnosti mnohých kňazov, príbuzných, mnišok, občanov Valaskej, Hronca a okolia. Valaštianske zbožné ženy mu vystlali hrob bielym saténom s vetvičkami krušpánu. Odpočíva v spoločnom hrobe so svojimi milovanými rodičmi.

Generácia, s ktorou zdieľal útrapy vojny, pomaly vymiera. Ani potomkovia tých, ktorých zachraňoval pred Nemcami v čase vojny, by nemali zabúdať na tohto jedinečného a šľachetného kňaza.

Mária Luptáková

Koniec druhej svetovej vojny

Druhá svetová vojna bola najväčším ozbrojeným konfliktom vo svetových dejinách. Boje prebiehali vo všetkých svetadieloch a počas šiestich rokov trvania zomrelo viac ako 72 miliónov civilistov, príslušníkov ozbrojených síl. Boli zničené celé mestá a spôsobené nevyčísliteľné škody na majetku a kultúrnom dedičstve ľudstva.

Druhá svetová vojna v Európe sa začala 1. septembra 1939, keď nemecký Wehrmacht napadol Poľsko. Nemci postupne obsadili Belgicko, Holandsko a Luxembursko, pričom využili územie týchto štátov na útok na Francúzsko. Potom sa pozornosť fašistických vojsk obrátila proti Sovietskemu zväzu, na ktorý zaútočili 22. júna 1941.

V roku 1943 sa upevnila koalícia ZSSR, USA a Veľkej Británie, ktorá sa stala jadrom širokej koalície. Po porážkach v Stalingradskej a Kurtskej bitke Nemci stratili odvahu a začali ustupovať na západ. Po boku Červenej armády bojovala aj Prvá Československá brigáda v ZSSR. V armáde na základe uznesenia ilegálnej Slovenskej národnej rady, ktorá sa vytvorila podľa Vianočnej dohody z roku 1943, prebiehali tajné prípravy na celonárodné ozbrojené protifašistické a protinemecké povstanie.

29. augusta 1944 pplk. Golian vydal rozkaz postaviť sa na odpor okupačným nemeckým jednotkám. Rýchle sa približujúci front, rozšírenie partizánskeho hnutia, nadviazalo všestrannú podporu v ľuďoch z dedín.

V radoch partizánskych jednotiek v čase SNP a po jeho prechode do hôr bojovalo 50 Valaštanov. Medzi nimi nechýbali ani ženy, ktoré v partizánskych skupinách vykonávali službu ošetrovateliek.

5. septembra 1944 bola vyhlásená mobilizácia brano- povinných mužov do 45 rokov. Vojaci a partizáni bojovali v ťažkých podmienkach na rôznych úsekoch frontu. Z priamych účastníkov Povstania z Valaskej a Piesku zahynulo 9 partizánov, 2 povstaleckí vojaci a jeden príslušník I. čs. armádneho zboru v ZSSR. V tomto období prišlo o život aj 7 civilných obyvateľov Valaskej.

Oslobodzovacie boje v okolí Valaskej trvali od 31. januára do 6. marca 1945. Počas nich zahynulo veľké množstvo príslušníkov oslobodzovacej armády. Počas týchto bojov prišlo o život ďalších 15 občanov Valaskej a Piesku. Keď sa Nemci po ďalších dvoch týždňoch stiahli z Podbrezovej a prestali strieľať na Valaskú, mohli občania začať s prácami na odstraňovaní vojnových škôd. Opravovali zničené mosty, školy, domy, hospodárske budovy, cesty a železničnú trať.

Konca vojny sa nedožili ďalší dvaja naši občania, ktorí prišli o život v koncentračnom tábore. Zamínované polia a nevybuchnuté míny v chotári spôsobili nielen zranenia, ale aj smrť troch obyvateľov Valaskej a Piesku aj po skončení vojny.

Kapituláciou Nemecka sa 8. mája 1945 skončila vojna v Európe. V Ázii, Japonsko kapitulovalo 2. septembra 1945 po americkom zhodení atómových bômb na Hirošimu a Nagasaki.

Skončila sa najkrvavejšia vojna v dejinách ľudstva. Tichou spomienkou si pripomeňme tento historický medzník a vážme si slobodu, ktorú naši otcovia a matky tak ťažko vydobli.

D. Králiková

VITAJTE, MILÉ DETIČKY

Keď zavial prvý jarný vánok,
slniečko polia pobozkalo,
tu rozvinul sa kvet.

I ty, sťa prvý kvietok v jari,
ktorý zažne úsmev v každej tvári,
uzrelo si svet.

Ach, s koľkou láskou vítame Ťa,
ty naše nežné, malé dieťa,
kto to vysloví?

Hľa, červené šatiek na krku,
zdraví tvoj prvý úsmev detský,
púčik ružový!

Narodili sa:

Eliška Ďuricová	Natália Troligová
Marek Caban	Lukáš Senček
Sofia Fiziková	Pavol Bartoš

JUBILANTI

*Len s vlhrou hviezd tak skloniť krehký kalich
a nájsť zas drámy podobu,
odlúpiť unavenú tvárnosť, i keď vzali
storočia dумы do hrobu
pre slovo v najtajnejšom rozhovore,
čo dvíha rozzúrené privaly,
a prečkať dozrievanie choré,
nad ktorým smrť a márnosť kývali.*

*Také sú návraty. Cez mramor pretekajú slzy,
vlhoba slaná žliabok vyrýva.
Človek si hľadá svetlo. Ale jeho oko slzí
a na strhanej tvári premieta sa nádej vírivá.*

*V sépiách dialky bolesť odumiera,
poslednej nehy dávný hlas.
V korieňoch smútku preplnená miera.
Na zemi veľké proroctvá.
Vzdych a čas.*

70. ročný

Emília Longauerová
Anna Malegová
Marta Ševčíková
Elena Baníková, Mgr.
Mária Jakalová
Karol Bendík
Milena Kúdelková
Zdenka Škultétyová
Olga Turňová
Ján Kaderiak

75. ročný

Mária Hriančíková
Bohumír Barbierik
Ján Haviar

80. ročný

Maruška Holubeková
Anna Hartvíchová
Júlia Hrušková
Blažena Mojžišová

85. ročný

Angela Ďuricová
Marta Molčanová
Amália Benediková

V minulom čísle Valašianskeho hlásnika sme uviedli nesprávny údaj. Pani Jolana Majerčáková sa dožila nie 85 rokov, ale 90 rokov. Za chybu sa ospravedľujeme a pani Jolane Majerčákovovej do ďalšieho života prajeme pevné zdravie.

Úcta našim jubilantom

Dnes hĺbkou duše pátrate v diali.
Spomienky sa Vám roja v mysli.
Aj tie, čo radosť prinášali,
aj tie, čo smútok duši utišli.

Nejedná chvíľa v predošlom žití
ťažila duše ako jarmo.

No Vaše srdce hreje to, keď cíti,
že nežili ste svoje roky darmo.

foto: M. Petrová

Jedno krásne jarné popoludnie venovala organizácia Jednoty dôchodcov svojim zaslúžilým jubilantom. S malým kvietkom – symbolom úcty, vďaky, lásky aj úprimným srdečným príhovorom, odovzdala predsedkyňa Mgr. E. Kúdelková blahoželania a prania všetkého najlepšieho, prítomným jubilantom. Venovala aj tichú spomienku „IN MEMORIAM“ na p. Macuľu a p. Mataja, ktorých život a obetavosť, navždy zostáva v našich srdciach. S potešením všetkých prítomných, prišiel jubilantov pozdraviť aj p. starosta Ing. J. Uhrin, za čo mu úprimne ďakujeme.

Milé a nežné slová básnika venoval jubilantom p. M. Mihok a niekoľko krásnych dojímavých piesní p. M. Švantner. Pridali sa i jubilanti. Spievali a spomínali.

Prekrásne chvíle radosti i dojatia preniklo všetkých prítomných. Až sa človek pozastavil nad otázkou: Sme tu mi pre Vás, milí jubilanti, alebo Vy pre nás?

Ďakujeme Vám! Ďakujeme za Váš plodný život, za chvíle prežite s Vami v tento deň, ale aj za každý ďalší deň do budúcnosti. V.B.

**Chceme Ti spríjemniť tento deň vinšom,
dnes celá rodina Ti bude milšou.**

**Na stole sedemdesiat červených ruží,
nech Ti to zdraviečko naďalej slúži.**

Dňa 7. júna 2012 sa dožil krásneho životného jubilea náš milovaný manžel, otec a starý otec

LUDOVÍT KOVÁČ.

Do ďalších rokov Ti prajeme pevné zdravie a rodinnú pohodu.

ROZLÚČILI SME SA**ELEMÍR ANTOL**

Tak ako sen preletí život okolo nás. Sotva sa rozhladiš, čo ponúka svet a dozrievaš. Staviasť sa na vlastné nohy, zakladáš rodinu. Nekonечný kolotoč. Zamestnanie, aby bolo z čoho žiť, rodina, deti, potláčanie seba, lebo deti treba vychovať, nakrmiť, vyštudovať, zabezpečiť, keď ich privedieš na tento svet.

A všetko sa krúti okolo nich, spolu s vami, rodičmi, občas sa podarí urobiť niečo pre seba, ale predovšetkým, je tu rodina, zodpovednosť, povinnosť voči nej, ktorá v manželstvom zväzku spočíva. Iba rany osudu, ktoré prichádzajú v najnevhodnejšiu chvíľu, keď sa najlepšie darí človeku, tie preveria ľudské túžby, sny a snaženie.

Až príde čas, keď síl ubúda čoraz viac, pridruží sa choroba. Deti sú zabezpečené, majú vlastné rodiny a borí sa so životom tak, ako ty. Prežívajúc starosti aj radosť každého nového dňa.

Pán Elemír Antol sa narodil 26. februára 1936 v Sabinove, rodičom Elemírovi a Zlatici. Vyrastal so štyrmi súrodencami. Po ukončení štúdií pracoval v Strojárňach Piesok v údržbe, až do roku 1994, kedy odišiel do dôchodku.

Významným medzníkom v jeho živote bol

rok 1959, keď sa oženil s Annou Pöbišovou. Narodili sa im 3 deti, ktoré spoločne vychovali - Jozef, Beátka, František. Pán Antol mal rád ľudí a spoločnosť. V mladšom veku sa aktívne venoval futbalu.

Pán Elemír Antol zomrel dňa 4. apríla 2012.

ING. LADISLAV BOHÁL

Narodil sa 24. júna 1929 vo Valaskej na Piesku. Navštevoval Ľudovú školu a Gymnázium v Brezne. Z týchto rokov vzišli vzácne priateľstvá, ktoré pretrvali až do jeho posledných dní. V štúdiách pokračoval na Vysokej škole lesníckej v Košiciach. Zamestnal sa v Lesoprojekte Zvolen, kde pôsobil 36 rokov ako výskumný, vývojový pracovník až do odchodu do dôchodku. Počas týchto rokov prešiel mnohé časti slovenských hôr. V roku 1959 vstúpil aj do radov dobrovoľných členov Horskej služby pre oblasť Chopok – Juh a bol držiteľom zlatého odznaku Horskej služby.

Žil aktívnym životom, v obci pracoval aj ako poslanec, a aj po odchode na dôchodok neostal nečinný. Zaujímal sa o životné prostredie, o spoločenské dianie. Do miestnych novin prispieval vtipnými i zaujímavými postrehmi. Rád navštevoval svoje deti a pomá-

hal s opaterou vnúčat, ktoré mu vnášali mnoho radosti do života.

Svojou sebestačnosťou, pokorou a svojím humormom ostane navždy v spomienkach tých, ktorí sme ho poznali a mali radi.

STANISLAV KEDER

Ďaleká je cesta od kolísky po hrob. No v myšlienkach ju môžeme veľmi rýchlo prejsť.

Spomíname na milníky, ktoré dávajú životu nový smer. Opäť sa uberáme cestami, ktorými nás viedli naše city. Všetko robíme najlepšie, ako v tej chvíli vieme, aj keď to niekedy dopadne inak, ako chceme. Prežívaním dobrého aj zlého zrejeme.

Pán Stanislav Keder sa narodil 14. novembra 1943 v obci Ratkovské Bystré v robotníckej rodine Alexandra a Márie Kederových. Detstvo prežil v rodnej obci a vyrastal so svojím bratom Vladimírom.

Po skončení základnej školy sa vyučil na Piesku za elektromontéra. V tejto profesii pracoval v Strojárňach celý život. V roku 1981 uzavrel manželstvo s Ľudmilou rodenou Danelisovou.

K jeho záľubám patrili rôzne remeselnícke práce.

Pán Stanislav Keder nás navždy opustil 15. mája 2012.

MARTIN ŠVANTNER

S prvým nádychom prichádza človek na tento svet, s posledným výdychom ho opúšťa. Radosť strieda smútok, život strieda smrť, koniec strieda začiatok, v inej forme bytia. Večná premena v nekonečne. Nič, čo jestvovalo sa nestráti, zmení iba formu. Taký je zákon. Jednotlivé úseky života prichádzajú postupne ako ročné obdobia.

Pán Martin Švantner sa narodil 31. júla 1959 v Podbrezovej. So svojimi rodičmi a dvoma sestrami prežil začiatok detstva v krásnom prostredí obce Čierny Balog. V roku 1961 sa rodina presťahovala do obce Valaská. Po ukončení základnej školy absolvoval úspešne Strednú elektrotechnickú školu Jozefa Murgaša v Banskej Bystrici.

Po absolvovaní základnej vojenskej služby pracoval v Strojárňach Piesok do roku 1996. Potom odišiel pracovať do Bratislavy, kde v spoločnosti Mangan pracoval do roku 2009 a potom pracoval v spoločnosti Enspol v Brezne.

V roku 1984 sa oženil s Líviou Lenghartovou. Narodili sa mu dve dcéry, Ľubka a Tereška. Celé svoje úsilie orientoval na svoje dve dcéry.

Žil aktívny život, rád lyžoval, venoval sa cyklistike v prírode, rád chodil na huby. Bol veľmi starostlivý nielen otec, ale aj syn a brat a nikomu neodmietol pomoc.

JANKA BENKÁROVÁ

Pod vplyvom vlastných myšlienok sa dvíhame, alebo padáme, prežívame radosť, alebo sa trápime. Život prijímame s pokorou, alebo sa búrime, a tak seba oberáme o silu a čas s dôverou kráčať životom, lebo zastaviť sa nedá, pohyb je prejav života. Zotrvávať na

starom, žiť z toho, čím človek bol, to nestačí. Treba sa hýbať správnym spôsobom. Kto neudrží krok s večným pohybom, upadá na tele aj na duši. A keď si nás raz nájde smrť, akých nás nájde? Nešťastných a zlomených? Alebo pripravených opustiť tento svet s vďačnosťou za život, za všetky krásne chvíle, ktoré nám dávali silu žiť, ale aj za tie zlé, ktoré nám pripomenuli, že sme konali nesprávne a dali príležitosť to nesprávne vo svojom živote napraviť.

Janka Benkárová, rod. Kupčoková sa nar.

5.7.1933 vo Valaskej. 26.3.1956 uzavrela manželstvo s Kolomanom na úrade v Hronci. Narodila sa im dcéra Hilda. Pracovala ako tech. úradníčka v Mostárni Brezno až do svojho odchodu do dôchodku. Svoj voľný čas venovala svojim vnúčatám, vnučke Miriamke a vnukovi Michalovi, pre ktorých bola tou najlepšou starkou na svete. Pani Janka Benkárová bola dlhoročná členka Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov.

Pani Janka Benkárová nás opustila 22.5.2012 vo veku 78 rokov.

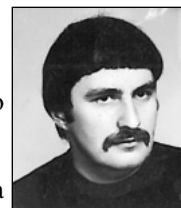
SPOMIENKY

*Zhasli oči, ktoré nám boli také drahé,
dotýklo zlaté srdce, ktoré nás tak milovalo.*

Dňa 21. mája uplynulo desať rokov, kedy nás opustil bez jediného slova a rozlúčky

ING. VLADIMÍR KAŠA.

S láskou spomínajú manželka Mária, dcéra Petra, dcéra Vladimíra s manželom Milanom, vnučka Emka, bratia Ivan a Marián a ich rodiny- teta Jola, a ostatná blízka rodina.

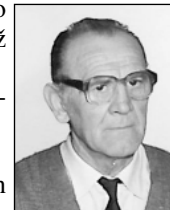
Pracoval vždy do únavy, pokoj sám sebe si nedoprial. Srdce jeho zlaté bolo, každému len dobré prial. Stíchol dom, záhrada, dvor, už nepočuť kroky v ňom.

Dňa 27. mája 2012 sme si pripomenuli nedežité 70. narodeniny nášho milovaného

FRANTIŠKA KÚRA.

S láskou a úctou spomína manželka Hana, synovia Ferko, Marian a Peťo s manželkami, vnuci Jakub, Matko, Daniel a Tomáš i švagriná Lidka.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

To, že sa rana zahojí, je len klamné zdanie. V srdciach nám bolesť zostala a tiché spomínanie.

Dňa 29. mája sme si pripomenuli smutné prvé výročie odvtedy, keď nás navždy opustil manžel, otec, brat, švagor a krstný otec

JOZEF MARTINKO.

S láskou a úctou spomínajú manželka Zdenka, synovia Jozef a Michal a ostatná rodina.

Rýchlo si odišiel z tohto sveta. Stratila som milovaného syna, teba Matúško. Iní stratili vnúčika, bračeka, krstného syna a kamaráta. Chýbaš nám, nikdy na Teba nezabudneme. V máji uplynuli dva roky, čo nás navždy opustil

MATÚŠKO OLERÍNÝ.

S láskou na Teba spomíname.

Odkaz do neba

*Smutná je obloha, smutný je les,
presne rok je tomu dnes,
keď odišla si do neba,
stále neverím ...
Smutno nám je tu bez Teba.*

*Oči plné slz, v hrdle žiaden hlas,
ostali len fotky ...
A sviečky pálime zas a zas,
po líkach steká vodopád,
každý deň spomienka hore letí,
od každého, kto mal Ťa rád...*

Dňa 20. júla 2012 uplynie rok, čo nás navždy opustila naša mama, starká, prastarká

MARGITKA TURŇOVÁ.

... s láskou na teba spomíname...

Letné brušné nákazy

Leto sa už pomaly ale isto začína. Mnohí z nás už majú naplánovanú letnú dovolenku. Letné mesiace sa nám zvyknú spájať s oddychom, pohodou a celkovo dobrou náladou. Neraz nám krásne slnečné dni, plné leňošenia a pohody, môžu znepříjemniť rôzne brušné nákazy, ktoré bývajú typické pre letné mesiace.

Väčšina brušných viróz sa prejavuje bolesťami brucha, kŕčmi, zvracaním a hnačkami. Často sa k nim pridružujú bolesti svalov, kĺbov, hlavy, celková malátnosť, nechúť do jedla, horúčka. Medzi najčastejšie brušné letné nákazy môžeme zaradiť salmonelózu. Dostať ju môžeme po konzumácii nakazeného jedla. Prejavuje sa vysokými horúčkami, bolesťami brucha, ktoré bývajú často kŕčové a hnačkami.

Ďalšou letnou nákazou je úplavica, ktorá sa prenáša nakazenou vodou a potravinami. Prejavuje sa zimnicou, horúčkami, bolesťami svalov, bolesťami brucha, úpornými hnačkami, v ktorých sa objavuje krv a hlien. Takáto udalosť nám znepříjemní život a pokazí celú dovolenku. V letnom období nie je nezvyčajným javom, keď sa nám podarí skonzumovať potraviny nakazené choroboplodnými zárodkami. Letné teplo, nesprávne spracovanie a uskladnenie potravín choroboplodným zárodkom priam pomáha rozmnožovať sa. Potraviny sa rýchlo kazia a ich konzumácia je príčinou vzniku hnačky. Podľa gastroenterológov je hnačka akýmsi obranným mechanizmom nášho organizmu

,pretože sa ňou zbavuje škodlivých látok a baktérií, ktoré vyvolali zápal slizníc žalúdka a čriev. Hnačka môže byť vírusová alebo bakteriálna.

Vírusové črevné ochorenia sa prenášajú napr. špinavými rukami, z ktorých sa vírus dostane do nášho organizmu potravou. Potraviny sú však živnou pôdou pre baktérie, ktoré sa množia v zle uskladnených alebo nedostatočne tepelne spracovaných potravinách. Najlepšie sa im darí vo vajčkách, nátiernkach, mletom mase, tlačenkách, majonézach, smotanových krémoch a aj v zmrzline. Nemali by sme konzumovať jedlá, ktoré sa pripravujú vopred, nevaria sa, len ohrievajú a nekonzumujú sa čerstvé hneď po príprave, ale s odstupom času. Akútne hnačky vznikajú spontánne 6 až 36 hodín po použití nakazenej potravy a trvá štyri až šesť dní. Citlivé sú najmä tehotné ženy, deti a starší ľudia. Ľahšie hnačky asi 5-7 stolíc za deň i napriek bolestiam brucha, nevoľnosti, vracania nehrôzi dehydratáciou. Ťažká forma 10 a viac stolíc za deň môže človeka úplne vyčerpať, oslabiť a dehydratovať. V takomto prípade je nutné navštíviť lekára.

Prvou pomocou pri hnačkových ochore-

niach je pitie dostatočného množstva tekutín v malých množstvách, predovšetkým neperlivých minerálov s vysokým obsahom sodíka a draslíka. Dospelí by mali v takýchto prípadoch vypiť denne tri až štyri litre tekutín, držať hladovku a ostať v posteli.

V lekárňach je množstvo voľne predajných liekov proti hnačkám a brušným nákazám, vhodný liek vám iste poradí lekárnik.

Aby sme si nepokazili dovolenku, mali by sme aj počas dovolenky udržiavať hygienu najmä rúk, piť vodu radšej balenú, ako z prameňov a vodovodov, vyberať si jedlá, ktoré nepredstavujú riziko nákazy.

MUDr. Ľubomíra Dolinská

Jedného dňa sa mi dostali do rúk noviny v ktorých ma zaujal článok o tom, že mladí ľudia na Slovensku považujú za staršieho už takého človeka, ktorý má vyše štyridsaťpäť rokov.

„To mám takú nehorázanosť prejsť mlčaním?“ povedal som si. Okamžite som zavolať priateľov, a keď sa u mňa posadili v obývačke a prečítali si ten nehorázný článok, aj v nich vzkypela zlosť. „Tí ucháni si o nás myslia, že sme už starci?“ uvažovali nahlas.

„Pozrite sa na poslancov EU - povedal som a po chvíli som pokračoval, „tam je mnoho starcov, ktorí desaťročia pôsobili vo svojich krajinách v najvyšších funkciách, a aj dnes sú ešte pre EÚ vhodní.“

Prečo by mal byť u nás šesťdesiatnik, či ešte mladší starcom? Obaja kamaráti sa zamysleli a Karol sa ozval prvý. „Musíme s tým niečo urobiť, ale čo?“ Ja som vedel ako ďalej v okamihu, keď som ich cez mobil privolať. „To chce novú politickú stranu. Takú pre nás – päťdesiatnikov. To sme väčšina v spoločnosti. Ak každý, kto má vek nad päťdesiat rokov, bude voliť našu stranu, tak sa na nás nemôže hribať ani tá strana, ktorá dosiahla rekordných osemdesiat tri poslancov.“ Ale ako tú stranu nazveme: Povedal trochu s obavou Karol.

„Strana starších –SS.“ Milan sa trochu zháčil a potom oponoval: „Vieš, že tá skratka môže v niekom vyvolať pochybnosti, či nie sme neofašisti, alebo pravicoví extrémisti?“ Zauvažoval som a potom som na papier, kde bola napísaná skratka, dopísal O. Teda SSO.

Strana starších občanov. – Zaznel súhlasný potlesk mojich dvoch priateľov. „Názov teda máme, ale čo program?“ povedal opäť Milan. Dlhú dobu sme debatovali a nakoniec sme návrh programu napísali na papier. Bol taký dokonalý, že sme nemali ani „bylku“ pochybnosti, že by sme nemali byť úspešní. Neboli sme ani ľavicová, ani stred ani pravica. Náš program nebol ani konzervatívny, ale ani liberálny. Dával starším istoty, ale nebral ani tým mladším. Skratka taký do-

Už zbierame

konalý sociálny kapitalizmus, ako je vo Švédsku. Dospelí sme k záveru, že ak nás budú voliť naši rovesníci - bez ohľadu na ich národnosť, orientáciu, náboženskú

príslušnosť - a nedajú sa pobalamutiť rečičkami

tých „Gorilových“ strán, tak voľby zmenia pomery v tomto štáte. Po chvíli sa opäť Milan ozval: „Ak by sme v stanovách, uverejnili, že členom strany, alebo poslancom môže byť iba ten, kto dovŕšil najmenej päťdesiat rokov, tak by sme takú stranu nezaregistrovali, pretože to by už bola diskriminácia tých mladších.“

Karol a ja sme chvíľu mlčali, potom ma osvietila myšlienka: „Musíme nechať kandidovať hoc aj dvadsaťročné deti. Môžu byť aj na prvých dvadsiatich miestach kandidátky. Som si istý, že naši voliči im žiaden krúžok nedajú a v parlamente budeme iba my - nad päťdesiat rokov. To by nebola predsa diskriminácia ... volič rozhodne!“

Okamžite sme začali robiť podpisové háčky na registráciu strany. Vtedy sme si všetci traja spomenuli, že pred poslednými voľbami bola diskriminačná kampaň, zameraná na jedno hnutie, ktoré údajne malo falšovať podpisy občanov. – Tomu musíme zabrániť – povedal rozhodne Milan a navrhol, že pri každom podpise bude aj odtlačok jeho palca. – Ak tak robia v Egypte, či v iných krajinách, budeme tak robiť aj my! – Nebudeme riskovať, že aj nám budú na poslednú chvíľu preverovať naše oprávnenie kandidovať do parlamentu. Rozišli sme sa v istote, že podpisy získame a budúce voľby budú patriť nám starším.

Keď moji priatelia a budúci poslanci parlamentu odišli z môjho bytu, pochytili ma pochybnosti. Čo ak tí naši politici v obave, že by museli po desaťročiach opustiť svoje „flekty“, schvália taký zákon, že na registráciu politickej strany bude treba nie desaťtisíc, ale až tri-stotisíc podpisov občanov.....?

JUDr. Oto Malík

Naše družstvo víťazom mestskej ligy neregistrovaných mix družstiev vo volejbale

V breznianskom okrese sa hrá volejbalová súťaž miešaných družstiev. Ročník 2011 – 2012 bol už deviaty a od vzniku v ňom účinkuje aj družstvo z Valaskej – pod názvom Kembrič Valaská. Názov je odvodený od toho, že sa domáce zápasy hrávajú v dolnej škole.

V tomto ročníku sa nám mimoriadne darilo. Spomedzi desiatich družstiev sme sa stali celkovými

víťazmi. V celej súťaži sme prehrali len jeden zápas v jeseni s druhým tímom tabuľky Titanom a aj to na jeho palubovke. V jarnej časti sme nenašli premožiteľa. Veríme, že sa nám takto bude dariť aj v ďalšom ročníku a že nás pridete povzbudiť.

O tento úspech sa zaslúžili: Kriván, Dobřík, Fischer, Kocúr, Frim, Severení, Šaur, Šajgalík, Fischerová, Štulajterová, Gondeková,

foto: J. Kocúr

Kvaková, Benedeková, Liptovčianková

Aj nohejbal vo Valaskej „zapúšťa korene“

Sobota ako iná. Len 19. mája 2012 je odlišná. To záujemcovia – neregistrovaní – z Valaskej si dali „rande“ na umelom ihrisku pri KD vo Valaskej. Nultý ročník bol v nohejbale ich zámerom. Štyri trojčlenné družstvá odovzdali svoje športové umenie nad sieťou. Zápasy boli vzrušujúce a každý hráč odovzdal na ihrisku všetko. Paradoxom turnaja bolo, že žiadny registrovaní, ktorí iba „machrovali“ tam neboli!! Vek hráčov nerozhodoval. Všetci boli nad 30 rokov. Mladší sa len pozerali...?! Radi by ich usporiadatelia privítali na jesennom boji 1. ročníka Mareka Poliaka – veľkého „fajšmekra“ športu a sponzora rôznych akcií. Aj Ľubo Štubňa, Olinka Blahútová uhasili smäd hráčov v horúcom počasí.

Aj výborný guláš „jeho majstra“ Janka Badinku dobre zapadol do bojov na ihrisku. Aj titelky nežného pohlavia, p. Zuzka z Kvetov a p. Krumpalová hodnotili boje.

Záverečné resumé: Zápasy boli o kondícii hráčov – pre zdravie, kamarástvo, pravidlá nohejbalu – zápasy rozhodovali dvaja krajní rozhodcovia a zápasy trvali do hokeja SR – ČR 3:1, fandili našim pri televízore v neďalekej Perle. Konec bol o dvoch výhrach. Tešíme sa na 1. ročník nohejbalu vo Valaskej s podporou OcÚ vo Valaskej – komisiou pre šport a kultúru.

Milan Skladaný

Športové hry seniorov

3 mája 2012 sa 40 členov našej organizácie JDS zúčastnilo na športových hrách seniorov v Braväcove vo Valaskej. 23 členov súťažilo v disciplínach: beh, hod loptičkou, hod granátom, hod váľkom a v stolnom tenise. Kategórie boli rozdelené – ženy a muži do 65 rokov a nad 65 rokov. V peknom prostredí štadióna všetkých prítomných členov JDS za okres Brezno privítal pán starosta obce Braväcovo a pani predsedníčka OV JDS.

Potom začala súťaž, ktorá bola prerušovaná búrkou a dažďom. No počasie neskazilo dobrú náladu a po dobrom guláši sme si aj zaspevali. Domov sme sa rozchádzali s pekným zážitkom.

Výsledky žien nad 65 rokov: 1. miesto stolný tenis - Mgr. Evka

foto: M. Petrová

Kúdelková

1. miesto hod do diaľky - Helenka Suchá, 2. miesto stolný tenis - Anka Démeová, 3. miesto hod váľkom - Helenka Suchá, 4. miesto v behu na 150 m - Anka Démeová

Výsledky mužov nad 70 rokov: 2. miesto stolný tenis - Miroslav Mihok

do 65 rokov: 3. miesto hod granátom do diaľky - Peter Babčan

Helena Thóťová

Turnaj v stolnom tenise 2012

Súťažilo 15 mužov a 4 ženy.

Umiestnenie najlepších mužov vo finálovej skupine a dosiahnuté skóre:

1. Emil Náther 6:1, 2. Miroslav Makovník 5:2, 3. Pavol Gondek 5:2, 4. Jaroslav Karak 5:2, 5. Slavomír Kučerák 3:4, 6. Jaroslav Cúth 3:4, 7. Roman Kubaliak 1:6, 8. Miroslav Karak 0:7

Poradie žien:

1. Janeta Nitková, 2. Klaudia Kvaková, 3. Dana Peťková, 4. Darina Hucíková

Turnaj prebiehal v sobotu 21. apríla, za veľmi priaznivého chladného a daždivého počasia, takže nikto nelutoval, že je pod strechou telocvične.

Športová a spoločenská úroveň turnaja bola veľmi dobrá. V priateľskej atmosfére vydržali hráči a hráčky takmer štyri hodiny v neľútostných bojoch. Mnohé zápasy mali kvalitnú športovú úroveň, boli veľmi vyrovnané a divácky zaujímavé.

Čeny pre najlepších venoval obecný úrad a osobne ich odovzdal starosta obce pán Ing. Juraj Uhrin. Ďakujem za každoročnú podporu tohto turnaja. Občerstvenie pre súťažiacich ako obvykle (v hojnej miere nápojov a ovocia) venoval náš sponzor pán Marek Poliak. Za všetkých srdečne ďakujem. Telocvičňu nám bezplatne prenajala základná škola. Ďakujem pani riaditeľke Mgr. Lenke Vaníkovej.

V záverečnej debata po turnaji skrsla v hlavách hráčov myšlienka prihlásiť sa do okresnej súťaže. Budeme nad tým vážne uvažovať. Prinajmenšom sa však tešíme, že sa o rok stretneťme zas.

Ivan Karak

foto: B. Strmeňová

O šampiána doliny

Veľké ďakujem patrí Marekovi Poliakovi za to, že zorganizoval a sponzoroval krásne podujatie na MDD pre deti s rodičmi z Valaskej a blízkeho okolia v súťaži o Majstra doliny v pretekoch na bicykli (rodič a dieťa), ktoré sa konalo 19. mája 2012 na chate Drotár na Majeri Hronci. Ďakujú rodičia šťastných detí

SPLAV HRONA na netradičných plavidlách

V sobotu 26.5.2012 sa konal už 2. ročník podujatia „Splav Hrona na netradičných plavidlách“. 5 posádok odrazilo od brehu spod mosta pri autobusovej stanici v Brezne. Počasie tento krát prialo. Avšak dlhotrvajúce sucho sa podpísalo na nízkej hladine Hrona a miestami bolo potrebné zostúpiť do vody a rieke pomôcť loďky popohnať. Náladu to ale nepokazilo, skôr naopak. Čože sú omočené členky oproti poriadnej búrke, ktorá sa vlni niekoľkokrát prehnať ešte pred odštartovaním. Plavba prebehla takmer nerušená. Približne v polovici „cesty“ boli posádky prepadnuté okoloidúcimi pirátmi. Títo počestní boli tak očarení, že vbehli do rieky a namiesto lúpenia súťažiacich počastovali. Všetky posádky šťastne dorazili do cieľa (futbalové ihrisko vo Valaskej), kde na ne čakala porota v zložení Juraj Uhrin, Anna Gondová, Mária Andrišková a Božena Daxnerová. Porotcovia oceňovali nápaditosť plavidiel. Víťazmi sa stali „Cigánky“ (posádka: Martina Vrbovská, Petra Faráriková, Alice Steinsdorferová a Silvia Vilhanová). 6-ročná kapitánka Vaneska Vrbovská vôbec nemala strach a podobné dobrodružstvo by si veľmi rada zopakovala. Druhé miesto obsadila Légia Rimanov (Jerguš Vilhan, Pavel Vilhan, Jozef Vrbovský) pod velením Cézara - Milana Babčana a tretie miesto športovkyne-olympičky ZOH - 2012 (Dominika Schallerová, Žofka Vilhanová) s vedúcou výpravy Veronikou Schallerovou. Štvrté miesto získali Ján Turoň a Jana Schrejnerová. Cenu za rýchlosť vyhralo plavidlo Bobisti Tomáš Michalík a Jaromír Jirmer, ktorí sa od radosti plavili až do Podbrezovej.

Zábava pokračovala pri Zále HPÚ, do spevu a tanca hrala ľudová hudba Kučeravý Javor, Los Babracos a DJ Maroš Auxt. Organizátorka podujatia Silvia Vilhanová touto cestou ďakuje za pomoc pri organizácii manželom Vrbovským, za organizáciu súťaží pre deti Zuzane Dlužoovej, Renáte Kubovej, Eve Surovej, Anne Šablátrovej, šikovným pomocníkom Mirovi Šankovi a Romanovi Kubaliakovi, všetkým sponzorom: Obec Valaská, PHP Peter Hôrčík, Patrik Madliak, Erik Duhan - Motorstop, Perla gastro Ľubomír Štubňa, Matrin Krupa, Kvetinárstvo Noro Kučera, Kvetinárstvo Viera Filipková, Monika Dobišová, Jenuľo, Šaňo Petrikovič - preprava dreva, p. Malček autoservis, ADDY Slovakia, p. Furdiková, a všetkým nemenovaným, ktorí prišli podporiť toto veselé podujatie svojou účasťou.

M. Senčeková

foto: Barbora Strmeňová

Z galérie miestnych postáv športu

Bc. A. Kubaliaková

Narodená: 7.6.1970

Manžel: Roman

Deti: Michal, Radko

Vzdelanie: Pedagogická fakulta KU Ružomberok

Zamestnanie: vychovávateľka v ZŠ Valaská

1. Predstav nám, aký tanec je zumba, odkiaľ k nám prišla?

Zumba je fitness štýl, ktorý založil Kolumbijský tanečník Alberto Perez. Je kombináciou rytmickej hudby - tanečných pohybov, pomocou ktorých sa vytancujeme zo svojich starostí.

Zumba je jednoducho skvelá, pretože formuje a posilňuje celé telo, srdce ale aj myseľ, vytvára party atmosféru, a tak nám zaručuje zdvihne náladu.

2. Prečo a ako dlho sa zumba venuješ?

Hudbu, tanec som mala vždy rada a vďaka zumbe robím to, čo ma baví. V zumbe nachádzam zdroj pozitívnej energie, ktorou chcem „nakaziť“ aj ostatných cvičiacich. Počas dvoch rokov - odkedy zumbu precvičujem - sa zlepšila moja telesná i duševná kondícia.

lepšie. Vôbec nezáleží na kondícii, každý si cvičí vlastným tempom a s úsmevom na tvári.

5. Koľko cvičeníkť sa odhadom tomuto druhu športu venuješ?

Mňa osobne veľmi teší záujem o cvičenie zumby vo Valaskej. Stretávame sa skvelá partia dievčat rôznej vekovej kategórie a to nielen z Valaskej, ale aj z Hronca a zo Štiavničky. Veľmi radi však privítame všetkých obľubujúcich tanec a zábavu, mužov nevynímajúc. Zumbu cvičíme každý pondelok a štvrtok od 19,00 hod., v zrkadlovej sále - v budove obecného úradu. Teším

3. Ako si pripravuješ jednotlivé choreografie?

Základom každej zumba - hodiny je výber piesní v kombinácii rýchleho a pomalšieho tempa. Jednotlivé tanečné prvky si prispôbujem podľa internetového zdroja a vlastnej tanečnej verzie. Dobrou inšpiráciou je pre mňa aj zúčastňovanie sa „zumba maratón, woksopov.“

4. Pre koho je zumba vhodná?

Zumba je vhodná pre každú vekovú kategóriu - a to je na nej to naj-

sa na každého z Vás !!!

6. Ako hodnotíš športové aktivity vo Valaskej?

Myslím si, že v našej obci je rozvoj športových aktivít na dobrej úrovni. Či už ide o pravidelné cvičenie zumby, aerobiku, kalanetiky alebo o využitie multifunkčného ihriska na rôzne druhy rekreačného športu. Aktívne, účelné a radosťné využívanie voľného času sa stáva potrebnou súčasťou každého z nás.

text a foto: D. Králiková